

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2018-2021 d. 31-05-2018

Mødedato Torsdag d. 31. maj 2018 kl. 00:00

Mødested kommunalbestyrelsessalen, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Orientering om forslag til lov om ændring af Dagtilbudsloven.....	4
Kapacitet i Rønne.....	9
Dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale.....	15
Bright Green Island visionen - de otte Bornholmermål.....	17
Samling af administrationen og samling af 23 bygge- og miljømedarbejdere.....	20
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2018 på ældreområdet samt opfølgning på handlingsplan.....	27
Markedsafklaring af udbudsform i forbindelse med opførelse af nye plejeboliger i Hasle.....	33
Aflysning af lokalplan nr. 0-01 - Bevarende lokalplan for Hasle - Nyker - Klemensker.....	37
Aflysning af lokalplaner for dele af Æbleplantagen i Allinge.....	39
Gennemgang af arealreservationer til ferie- og fritidsformål.....	42
Salg af kommunalt ejede boliger – salg af boliger med henblik på istandsættelse af tilbageværende	45
Sammenlægning af byggeudvalg for Læringsmiljø fase III og Madskoler, samt godkendelse af ny ti	47
Økonomisk politik 2018.....	50
Likviditetsoversigter 30. april 2018.....	57
Anlægsbevilling til fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne.....	59
Anlægsbevilling til Søndermarksskolen - Sikring af skolevejen - Trafikale foranstaltninger.....	62
Anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen - projektering..	64
Anvendelse af midler fra den grønne ordning.....	66
Orientering fra formanden.....	69
Lukket.....	70
Lukket.....	70
Lukket.....	70
Lukket.....	70
Lukket.....	70

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0098

Behandling

Kommunalbestyrelsen

Mødedato

31-05-2018

Åbent punkt

1

Lukket punkt

Fraværende

Jonna Nielsen.

Bemærkninger til dagsordenen

Per Ole Petersen er indkaldt som suppleant for Jonna Nielsen.

Åbent punkt

2 Orientering om forslag til lov om ændring af Dagtilbudsloven

28.00.00G01-1937

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	08-05-2018	4	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	2	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter
Kommunalbestyrelsen til orientering

Resumé

Lovforslag nr. L 160, der udmønter store dele af dagtilbudsaftalen 'Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet', er fremsat for Folketinget d. 28. februar.

Regeringen indgik d. 9. juni 2017 aftalen 'Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet' med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre. Aftalen indeholder 24 initiativer inden for tre fokusområder, der skal løfte kvaliteten i dagtilbuddene og give børnefamilierne mere fleksibilitet og frit valg.

Lovforslaget er 1. behandlet den 20. marts 2018 og forventes at træde i kraft 1. juli 2018.

Som følge heraf orienteres Børne- og Skoleudvalget i nærværende sagsfremstilling og bilag om status, og eventuelle konsekvenser i forbindelse med vedtagelse af lovforslaget som vi kender det i sin nuværende form.

Lovforslaget forventes endeligt vedtaget i maj 2018.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Børne- og Skoleudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

Hovedparten af lovændringerne i Dagtilbudsloven forventes at træde i kraft 1. juli 2018. Dette omfatter bl.a. en styrket pædagogisk læreplan, ændrede regler for forældrebestyrelser og kombinationstilbud for familier med skæve arbejdstider. Bestemmelse om 30 timers deltidsplads til forældre på barsel samt bestemmelse om forældres ret til at stå på venteliste mv. til en plads i dagtilbud forventes at træde i kraft den 1. januar 2019. Bestemmelsen angående puljer på dagtilbudsområdet forventes at træde i kraft d. 1. juni 2018.

Forligsparterne er regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og det Radikale Venstre. Parterne er enige om, at der fra stat, kommuner og regioner ikke skal indføres flere dokumentationskrav, registreringer og procedurer i dagtilbuddene, som ikke er meningsfulde og i tråd med den pædagogiske læreplan. Det er ikke hensigten, at staten og kommunerne som udgangspunkt skal pålægge dagtilbuddene tiltag som supplerende læreplaner, mål eller koncepter, der ikke er i tråd med eller rækker ud over den pædagogiske læreplan.

Generelt har loven fokus på de udsatte børn og den opgave, dagtilbuddene skal løse for alle børn.

Generelt kan man dele lovændringen op i to dele, en del der skal øge fleksibiliteten for forældre med børn i dagtilbud og en del der skal styrke kvaliteten i Dagtilbud.

Øget fleksibilitet og frit valg for børnefamilier

Den del der drejer sig om at øge fleksibiliteten vil medføre øget behov for administrative kræfter til tilsyn, registrering og opfølgning, samt tilpasning af administrative systemer. Ligeledes kan det være en øget opgave i dagtilbuddet at sikre at forældre overholder den pasningsmodel deres barn er tilmeldt til. Under kommentarerne til lovforslaget anføres det at de anslåede årlige merudgifter til administration for kommunerne under et vil lyde på ca. 30 mio. kr. i 2018, ca. 25 mio. kr. i 2019 og ca. 22 mio. kr. i 2020 og fremover. For Bornholms Regionskommunes vedkommende forventes udgifterne fra 2018 og frem at ligge et sted mellem 0,1-0,2 mio. kr. årligt. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget forhandles p.t.

I oversigtsform er hovedpointerne følgende: (Alle punkter uddybes i notatet)

Kombinationstilbud til familier med skæve arbejdstider:

Lov om kombinationstilbud for forældre med atypiske arbejdstider træder i kraft 1.8.2018.

Konsekvens i forhold til kombinationstilbuddet i Bornholms Regionskommune.

Der skal etableres deltidspladser i dagtilbuddet, som kan kombineres med den nye fleksible pasning og der skal afsættes midler til tilsyn og administration af ordningen.

Styrket mulighed for at ønske og få et bestemt dagtilbud (optagelsesregler og ventelister):

Lov om optagelse og komme på venteliste til en konkret plads, samt anciennitetsprincip træder i kraft 1.1.2019.

Konsekvens i forhold til nuværende visitationsregler i Bornholms Regionskommune.

I forbindelse med vedtagelse af strategi for dagtilbud 2017 blev det præciseret og tydeliggjort, at dagtilbud fastholdes i bopælsdistriktet med mindre, der tidligere er visiteret ældre søskende i et andet distrikt eller der ikke i umiddelbar fremtid vil være kapacitetsudfordringer i det ønskede distrikt. Konsekvensen er derfor, at forældre uanset bopælsdistrikt kan vælge at være opskrevet til f.eks. én dagtilbudsplads i Rønne, og skal have denne tilbudt efter anciennitet.

Ret til at vælge deltidstilbud for forældre på barsels- eller forældreorlov:

Lov om ret til deltidstilbud træder i kraft 1.1.2019.

Konsekvens i forhold til ret til at vælge deltidstilbud for forældre på barsels- og forældreorlov i Bornholms Regionskommune.

Der skal etableres deltidspladser i dagtilbuddet og dagplejen, som kan kombineres med retten til at vælge deltidstilbud. Kommunen får en ekstra udgift til at finansiere forskellen på en fuld løn til en dagplejer, mens forældrebetalingen kun andrager betaling for en deltidsplads. I et dagtilbud vil dagtilbuddet, miste en andel af den tildeling pr. plads, de i dag får til en fuldtidsplads. Der skal afsættes midler til administration af ordningen.

Øget fleksibilitet i ordningen med tilskud til pasning af egne børn:

Mere fleksibilitet i ordningen vedrørende tilskud til pasning af egne børn træder i kraft 1.8.2018

Konsekvens i forhold til nuværende ordning i Bornholms Regionskommune.

Fra 1. januar 2018 har Kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelse af budget 2018 og overslagsårene besluttet at indføre tilskud til pasning af egne børn i Bornholms Regionskommune. Kommunalbestyrelsen besluttede at tilskuddet udbetales så længe den samlede økonomiske virkning af ordningen kan holdes indenfor det afsatte beløb. Det vil i princippet betyde, at det vil være "først til mølle". På baggrund af første halvår 2018 foretages en evaluering af ordningen med henblik på stillingtagen til den fortsatte ordning.

Større gennemsigtighed gennem ny informationsportal

Forældre skal have mere gennemsigtighed i forhold til deres valg af dagtilbud. Det skal derfor sikres, at alle familier får adgang til sammenlignelige data om de forskellige tilbud i kommunen.

Kampagne om muligheden for dagtilbud og forældres frie valg

Der skal igangsættes en informationskampagne, der skal oplyse forældrene om muligheden for dagtilbud samt deres nuværende og kommende valgmuligheder.

Styrket kvalitet

Med hensyn til den del der drejer sig om at styrke kvaliteten i Dagtilbud, så kan den indsats ses i sammenhæng med vedtagelsen af Strategi for fremtidens Dagtilbud i dec. 2017, hvor der blandt andet er taget udgangspunkt i Master for styrkede læreplaner. Der er i forbindelse med aftalen om "Stærke Dagtilbud" udmeldt en pulje, der kan søges med henblik på at understøtte arbejdet med at implementere den nye dagtilbudslov. Dagtilbud i Bornholms Regionskommune har søgt midler via puljen "Fagligt og ledelsesmæssigt kompetence løft i dagtilbud for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne", og der er indledt et samarbejde med Københavns Professionshøjskole (tidligere UCC) om kurser og uddannelser som beskrevet i ansøgningskriterierne. Der er afsat 164 mio. kr. i puljen til kompetenceløft, kommunerne tildeles midler efter antallet af 0-6 årige og Bornholms Regionskommunes andel udgør 0,8 mio. kr.

Ligeledes er der i forbindelse med aftalen om stærke dagtilbud en pulje til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner. Der er i denne pulje afsat 254 mio. kr. som kan udløse midler til de 100 daginstitutioner i Danmark der har flest børn i udsatte positioner målt på sociale og økonomiske fripladser. Der er dog ikke nogle af de Bornholmske børnehuse der lever op til puljens tildelingskriterier.

Bedre vilkår for private leverandører

Flere ændringer i den kommende lov får betydning for privatinstitutionerne. Det drejer sig om; løbende godkendelse af privatinstitutioner, ændrede godkendelseskriterier, justering af driftstilskud og justering af bygningstilskud.

Det fremsatte lovforslag præciserer, at kommunen skal behandle en ansøgning om godkendelse af en privatinstitution umiddelbart efter at privatinstitutionen har indsendt ansøgningen. I dag aftales dato for den politiske behandling af en konkret ansøgning med ansøgende privatinstitution jf. det politiske udvalgs mødeplan.

Privatinstitutionen skal ifølge den fremsatte lov leve op til de godkendelseskriterier, der er gældende i kommunen. Det indebærer at privatinstitutionerne skal efterleve krav eller ændringer, som kommunalbestyrelsen sætter. Privatinstitutioner skal fremadrettet leve op til de gæl-

dende krav og kriterier senest seks måneder efter, at kommunalbestyrelsen har offentliggjort nye godkendelseskriterier. Lovændringen gælder kun for privatinstitutioner, som godkendes efter lovens ikrafttræden.

Derudover giver ændringerne i Dagtilbudsloven kommunerne mulighed for at øge tilskuddet pr. barn til privatinstitutioner på følgende poster:

1. Driftstilskud
2. Bygningstilskud

Ad 1) Driftstilskuddet til børn optaget i privatinstitutioner er fastlagt på baggrund af objektive kriterier og skal svare til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter, eksklusive udgifter til støtte. Som loven er i dag, så bliver driftstilskuddet – såfremt der både er kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje – fastlagt som et gennemsnit af kommunens udgifter til disse tilbud. Tilskuddet skal endvidere vægtes efter antallet af pladser i de forskellige dagtilbud i kommunen.

Det nye lovforslag betyder at kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor udgifterne til dagplejen er lavere end udgifterne til alderssvarende daginstitutioner, får mulighed for at fastsætte et driftstilskud til privatinstitutioner, som er på niveau med de tilskud som gennemsnitligt ydes til de kommunale institutioner. På Bornholm er udgifterne til dagplejen lidt lavere end udgifterne til vuggestuepladser, og derfor er kommunens driftstilskud for vuggestuepladser til privatinstitutioner lidt lavere end til kommunes egne institutioner. Der er ingen dagplejetilbud til 3-6 årige børn, derfor er kommunes driftstilskud for børnehavepladser til privatinstitutioner på samme niveau som til de kommunale børnehavepladser.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at beregne driftstilskuddet til de 0-2 årige i privatinstitutioner udelukkende efter udgifterne til kommunens egne vuggestuetilbud og derfor udelade udgifterne til dagplejen i beregningen vil det give kommunen en årlig merudgift på netto 352.000 kr. (beregningerne er foretaget med udgangspunkt i det oprindelige budget for 2018, hvor der er budgetteret med 95 børn med vuggestuetilbud i privatinstitutioner). I kommentarerne til loven nævnes at driftstilskuddet pr. barn i privatinstitutioner beregnes på baggrund af kommunens gennemsnitlige udgifter til alderssvarende dagtilbud og dermed afspejler det til en hver tid fastsatte serviceniveau i kommunen. Ændringen af reglerne vil derfor betyde, at der vil være en højere grad af symmetri mellem kommunens krav og det driftstilskud pr. barn der ydes til privatinstitutionerne. Såfremt loven godkendes, så skal Kommunalbestyrelsen tage stilling til hvorvidt driftstilskuddet til de 0-2 årige i privatinstitutioner skal forhøjes, dette kan eventuelt ske i forbindelse med budgetlægning for 2019 og overslagsår.

Ad 2) Bestemmelserne gælder kun for bygningstilskud beregnes ud fra de gennemsnitlige ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i samme aldersgruppe i selvejende og udliciterede daginstitutioner. Da der ikke eksisterer hverken selvejende eller udliciterede daginstitutioner på Bornholm, får denne del af lovændringen ingen økonomisk betydning for Bornholms Regionskommune.

I bilaget til sagen gennemgås hovedpunkterne i lovteksten med reference til Bornholmske forhold.

Økonomiske konsekvenser

Som det fremgår af ovenstående, så består en del af de afsatte midler til ændringerne af Dagtilbudsloven af puljemidler. Nogle af puljerne har kriterier der skal være opfyldt, før der tildeles midler. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget om hvor mange puljemidler der tildeles Bornholms Regionskommune. Derudover må det forventes at Bornholms Regionskommune kompenseres i henhold til DUT (Det Udvidede Totalbalanceprincip) for de opgaveændringer som loven medfører.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

3 Kapacitet i Rønne

28.00.00A00-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	08-05-2018	5	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	19	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	3	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kapaciteten i børnehusene i Rønne har været udfordret de seneste år. KB besluttede derfor den 24. maj 2017, at udvide kapaciteten i Rønne med op til 95 midlertidige børnehavempladser. Samtidigt blev mulighederne for at få en dagtilbudsplads i Rønne begrænset for borgere med bopæl udenfor Rønne (kun muligt at få plads til børn, hvis de har søskende, der allerede har en plads i Rønne). Det blev endvidere besluttet at den midlertidige løsning i årene 2017 og 2018, som årligt koster kommunen 1,2 mio. kr. netto, skulle finansieres ved brug af overførte midler på bevilling 11 Dagpasning, og at den fortsatte løsning og driftsfinansiering heraf for 2019 og frem skulle afklares i foråret 2018.

Beslutningen om de midlertidige pladser og restriktionen om pladsanvisning til børn udenfor Rønne har gjort, at der har været – og stadig er – ledig kapacitet i Rønne. Ifølge den aktuelle befolkningsprognose vil antallet af 0-6 årige stige betydeligt i de kommende år. I Rønne forventes pasningsgrundlaget (antallet af børn der potentielt skal have pasning) at stige med ca. to procentpoint p.a. i de næste 10-12 år. Det kan betyde, at der i 2023 skal passes ti procent flere børn i Rønne end tilfældet er i dag. Dertil forventes det at Folketinget inden sommerferien vedtager en række ændringer af Dagtilbudsloven, som bl.a. vil betyde en ny bestemmelse om forældres ret til at stå på venteliste til en dagtilbudsplads. Bestemmelsen træder i kraft pr. 1. januar 2019 og vil betyde at forældre fremover skal have mulighed for at tilkendegive ønske om plads blandt *alle* kommunens dagtilbud. Forældrenes mulighed må ikke begrænses til de dagtilbud, hvor der er ledige pladser. Dette kan komme til at medføre et øget pres på kapaciteten i Rønne. Der er blandt forældrene utilfredshed med brugen af den såkaldte udegrupperordning, der tæller i alt 60 ud af de i alt 95 midlertidige pladser. Herudover har det vist sig at der ikke er ressourcer nok afsat til bl.a. koordinatorfunktionen i satellit-løsningen ved Østre Skole, hvor bygning 9 rummer de sidste 35 midlertidige pladser.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) At den nuværende løsning for Rønne skal fortsætte et år mere dvs. i hele 2019. Finansieringen heraf skal der tages stilling til i forbindelse med budgetlægning for 2019 og overslagsår

- b) At der udarbejdes et politisk prioriteret antal langsigtede løsninger, hvor der skal tages stilling til finansiering inkl. anlæg i forbindelse med budgetlægning for 2019 og overslagsår

Børne- og Skoleudvalget den 8. maj 2018:

Ad a) Børne- og Skoleudvalget indstiller, at den nuværende, midlertidige løsning fortsættes til og med 2019, og at merudgiften på 1.142 t.kr. finansieres som en indarbejdet del af den samlede budgetlægning for 2019

Ad b) Børne- og Skoleudvalget indstiller, at model 2 (også benævnt B) belyses yderligere med henblik på en afklaring af en langsigtet løsning i forbindelse med budgetlægningen for 2019-22. Hertil ønskes også afdækning om der kan være andre placeringsmuligheder også i Rønne Syd, rent planlægningsmæssigt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Børne- og Skoleudvalgets indstilling anbefales.

Leif Olsen kan ikke støtte indstillingens punkt b).

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Børne- og Skoleudvalgets indstilling godkendt

Liste F kan ikke støtte indstillingens punkt b)

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede sidste forår, at kapacitetsudfordringen i Rønne skulle politisk behandles i BSU i maj 2018. Situationen taget i betragtning bør der besluttet en varig ændring af kapaciteten i Rønne. Indtil dette sker, skal der tages stilling til en midlertidig kapacitetsudvidelse.

Der skal endvidere tages politisk stilling til finansieringen i 2019 og de kommende år.

Sagsfremstillingen gennemgår følgende:

1. Udfordringer (befolkningsprognose og ny lov)
2. Varig løsning på kapacitetsudfordringerne i Rønne
3. Fortsættelse af midlertidig kapacitetsudvidelse i Rønne

1 Udfordringer (befolkningsprognose og ny lov)

Den midlertidige løsning af kapacitetsudfordringerne i Rønne har som nævnt virket, men løsningen er ikke holdbar på længere sigt. Kapaciteten af dagtilbudspladser i Rønne vil blive udfordret yderligere i den nærmeste fremtid. Dels kommer der ifølge den nyeste befolkningsprognose flere 0-6 årige til i årene fremover, dels vil en ændring af Dagtilbudsloven betyde at forældre frit kan vælge mellem alle kommunes dagtilbud til deres børn.

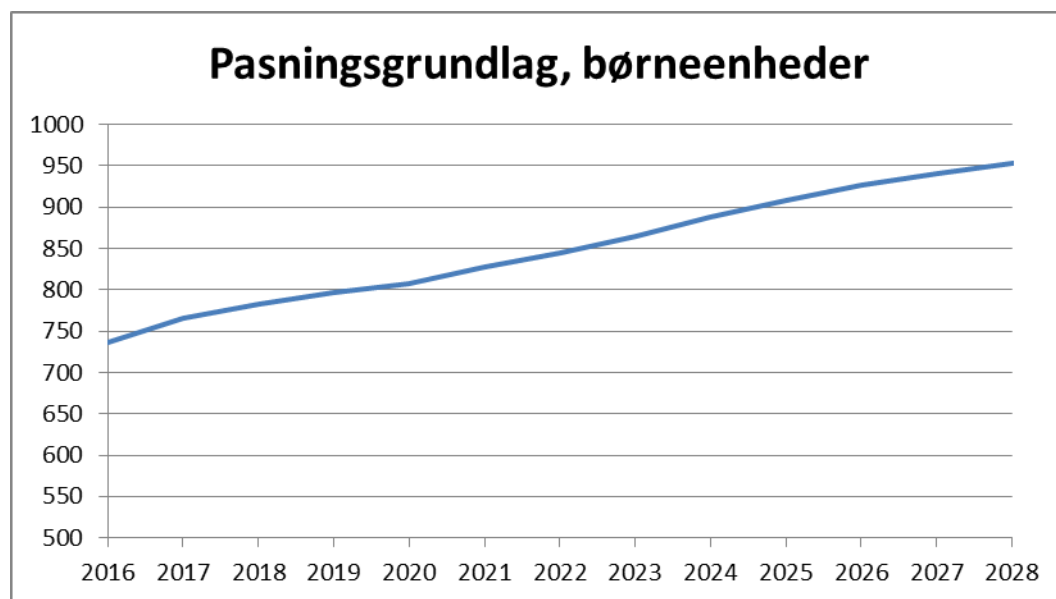
Ifølge befolkningsprognosen for 2018 (scenarie 4), så vil antallet af 0-6 årige stige i Rønne i årene fremover jf. tabellen nedenfor. Det skal for en ordens skyld nævnes, at stigningen i antallet af 0-6 årige ikke er isoleret til Rønne-området, men forventes over hele øen.

Befolkningsprognose for 0-6 årige i Rønne frem til 2028

ALDER	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0	99	108	104	105	107	109	111	113	114	113	113	112	111
1	101	109	110	110	112	113	115	117	119	120	119	119	118
2	105	107	114	112	114	114	116	118	120	121	122	122	121
3	105	113	107	114	112	113	114	116	117	119	121	121	121
4	97	112	118	110	117	115	117	118	119	120	122	124	124
5	137	103	115	122	114	122	118	121	122	123	124	126	127
6	120	144	110	120	125	116	124	120	122	123	125	126	127
I alt	763	796	778	794	801	802	815	822	833	840	846	849	850

Tallene for 2016, 2017 og 2018 er faktuelle tal pr. 1. januar og tallene fremover er prognose-tal. Der har været et fald i antallet af 0-6 årige i Rønne fra 2017 til 2018. Dette skyldes et rela-tivt stort fald i antallet af 6-årige, mens antallet af 0-5 årige er steget. Det er begrænset hvor mange af dem, der er seks år 1. januar, der passes i et dagtilbud i samme kalenderår, da de fleste går i skole. Derfor er der – på trods af et samlet fald i aldersgruppen 0-6 år – en stigning i pasningsgrundlaget i Rønne fra 2017 til 2018, hvilket fremgår af nedenstående figur. I følge befolkningsprognosen vil pasningsgrundlaget i Rønne stige hvert år så langt prognosen ræk-ker.

Beregnet pasningsgrundlag i Rønne (i børneenheder) for årene 2016-2018 ud fra prognosen 2018 C004

Med virkning pr. 1. januar 2019 ændres bestemmelserne om forældres ret til at stå på venteli-ste til en dagtilbudsplads. De ændrede bestemmelser i Dagtilbudsloven betyder, at forældre fremover skal have mulighed for at tilkendegive ønske om plads i alle dagtilbud i den kommu-ne, forældrene bor. Dermed må forældrenes mulighed ikke begrænses til de dagtilbud, hvor der er ledige pladser. Den nye bestemmelse kan få stor betydning for, hvor stor kapacitet af dagtilbudspladser der skal være i Rønne i fremtiden. Søgningen mod pasningstilbud i Rønne har været stor i de senere år. På trods af de indførte restriktioner, så var der indskrevet 36 børn fra andre distrikter (hovedsageligt Svartingedal og Hans Rømer distrikt) i børnehusene i Rønne i marts 2018. Dette svarer til 8,6 % af det samlede antal indskrevne børn ekskl. asyl-børn.

2 Varig løsning på kapacitetsudfordringerne i Rønne

Børnehusene i Rønne kan tilsammen rumme 104 vuggestue- og 309 børnehavebørn. Dette giver en grundkapacitet på 471 børneenheder, hvor en vuggestueplads tæller for 1,56 børneenheder og en børnehaveplads tæller for 1,00 børneenheder. Vuggestuebørn skal have 3,9 kvadratmeter hver og børnehavebørn skal have 2,5 kvadratmeter.

Rønneinstitutioner	Vuggestuepladser	Børnehavepladser	Børneenheder
Trinbrættet Rønne Nord	36	87	143
Morbærstiens Børnehave	0	48	48
Børnehuset Skatteøen	24	46	83
Børnehus Søstjernen	14	53	75
Børnehaven Nordstjernen	11	26	43
Natur- og Skovbørnehuset	19	49	79
I alt	104	309	471

En varig løsning af kapacitetsudfordringerne i Rønne kan være at opføre mindst ét nyt børnehus. Med i overvejelserne bør samtidigt være, om der allerede nu skal tages stilling til, hvad der skal ske med Nordstjernen og Morbærstien. De to institutioner er 50 år gamle og utidssvarende. Nordstjernens bygninger ejes af Bo42. De to huses skæbne har stor betydning for den samlede kapacitet for Rønne, idet de tilsammen har en kapacitet på 91 børneenheder.

Det bør dertil vurderes, om det er muligt at indtænke et træningstilbud til børn, der har behov for fysiurgisk eller ergoterapeutisk behandling, som en del af et nyt børnehus. Der er behov for dette i Rønne fremfor at bruge tiden på landevejen.

Selvom det besluttes at beholde Nordstjernen og Morbærstien, vil der stadig være et stort behov for en varig løsning af kapacitetsudfordringerne i Rønne. Som tidligere nævnt, forventes antallet af 0-6 årige at stige med ca. to procentpoint om året i årene fremover. Ifølge prognosen skal der passes ti procent flere børn i Rønne i 2023 og 20 procent flere i 2028. Dette taler for at kapacitetsudvidelsen i Rønne bør ske i to eller flere tempi.

Den varige kapacitetsløsning i Rønne i 2023 skal rumme den forventede spidsbelastning i juli 2018 (som er beregnet til 539 børneenheder) plus 10 procent, hvilket giver 593 børneenheder. Dertil kommer en endnu ukendt søgning mod Rønne som følge af ændringerne i Dagtilbudsloven, som gør at der forventelig bør være en kapacitet i Rønne i 2023 på et godt stykke over 600 børneenheder.

Opførelse af et nyt børnehus, vil – ifølge budgetmodellen for dagtilbudsområdet – give en årlig nettoudgift på 771.000 kr. til basistilskud og lederløn (inkl. ændret tilskud til privatinstitutioner og forældrebetaling m.m.).

Sammen med Ejendomme og Drift er der udarbejdet tre muligheder for kapacitetsudvidelse i Rønne.

1. Pavillonen på Østre Skole om- og udbygges til en permanent daginstitution med plads til 150 børneenheder
2. Der opføres en institution ved DGI Stadion der kan dække kapacitetsbehovet i Rønne med plads til 150 børneenheder

3. Byggeri svarende til Nexø/Allinge (ca. 115 børneenheder) bygges på Morbærstiens grund, kombineret med om- og udbygning af Pavillonen på Østre Skole til en permanent daginstitution med plads til 75 børneenheder

Ad A) Området ved Østre Skole (Sporteren) er så stort, at der sagtens kan bygges en større institution med tilhørende legeplads og parkeringsforhold. Dette vil kræve en matrikelændring således at det rødt markerede område (se bilag) kan udlægges til daginstitution med henblik på bygningsmæssige ændringer og opførelse af en legeplads og p-pladser. Anlægsbudgettet vil afhænge af hvor mange børneenheder der bygges til. Ifølge Ejendomme og Drift vil opførelsen af en ny institution med plads til 150 børneenheder koste ca. 33 mio. kr. Dertil skal der afsættes midler til anlæggelse af legeplads. En legeplads koster i gennemsnit ca. 0,6 mio. kr. Bygning 9 vil kunne være en del af institutionen og anlægsbudgettet vil muligvis kunne reduceres i forhold til dette.

Ad B) Området ved DGI Stadion vil kunne rumme en meget stor institution (se bilag). Da området ligger i udkanten af byen, vil mange forældre dog få en lidt længere vej til daginstitutionen. Til gengæld vil institutionen komme til at ligge tæt på attraktive natur- og bevægelsesområder. Anlægssum jf. Ad A).

Ad C) Det vurderes at der er plads til at opføre en ny og større institution på grunden, hvor Morbærstien ligger i dag. Med udgangspunkt i anlægsbudgetterne for Nexø og Allinge kan der f.eks. opføres en institution med plads til 115 børneenheder til ca. 23 mio. kr. Der er p.t. plads til 48 børneenheder i Morbærstien. Denne løsning skal suppleres med at Pavillonen på Østre Skole om- og udbygges til en permanent daginstitution med plads til 75 børneenheder. Dette vil kræve en matrikelændring således at det rødt markerede område (se bilag) kan udlægges til daginstitution med henblik på bygningsmæssige ændringer og opførelse af en legeplads og p-pladser. En legeplads koster i gennemsnit ca. 0,6 mio. kr. Det vurderes, at ombygningen vil løbe op i 8,3 mio. Bygning 9 vil kunne være en del af institutionen og anlægsbudgettet vil muligvis kunne reduceres i forhold til dette.

3 Fortsættelse af midlertidig kapacitetsudvidelse i Rønne

Den midlertidige kapacitetsudvidelse i 2019 består af 2 udegrupper på hver 25 børn og 35 ekstra pladser i bygning 9 ved Østre Skole, som er en satellit til Børnehuset Trinbrættet. Løsningen med bygning 9 på Østre Skole, der har en midlertidig ibrugtagningstilladelse der udløber i juli 2020, er en helårsløsning, mens udegrupperne kun løber fra februar til og med juli. Med den midlertidige kapacitetsudvidelse har Rønne en maksimumkapacitet på 556 børneenheder.

Dagligdagen i satellitløsningen på Østre Skole lider under at der er afsat for lidt ressourcer til koordinatorfunktionen, der har det daglige faglige ansvar og står for kontakten til moderinstitutionen Trinbrættet. Der er i den nuværende løsning afsat 0,33 fuldtidsstilling til denne funktion. Forældrebestyrelsen følger situationen nøje og vil stille krav om at der findes en varig løsning for Rønne. De påpeger at det ikke er rimeligt for nogen, at der bliver ved med at være midlertidige løsninger. Det påpeges endvidere, at udegrupper af mange måneders varighed år efter år belaster medarbejderne. Det skaber stor uro og usikkerhed i børnehusene, at der altid er nogen der ikke er plads til. Det foreslås derfor at ressourcerne til koordinatorfunktionen fordobles, og derfor sættes op fra 0,33 til 0,67 fuldtidsstilling. Det foreslås endvidere at den nuværende tildeling af 0,5 grundtilskud (der går til vikarer m.m.) sættes op til fuldt grundtilskud, og derfor kommer på samme niveau som tildelingen til de selvstændige børnehuse (229.000 kr. årligt). Omvendt bliver udegrupperne justeret til det faktiske behov. Nettoudgiften for kommunen vil i 2019 blive 1,142 mio. kr. Beregningen omfatter kun ekstraudgifter, idet de basale pasningsudgifter finansieres via "pengene følger barnet".

Løsning kapacitet i Rønne 2019 (tal i 1.000 kr.)	
Udegrupper (2 grupper med 25 børn i hver)	

1,0 pædagogstilling i perioden februar-marts	68
2,0 pædagogstillinger i perioden april-juli	272
Satellit – bygning 9, Østre Skole (35 børn)	
Koordinator Satellit 0,67 stilling	304
Grundtilskud - til vikarer m.m.	229
Bygningsdrift *)	133
I alt udegrupper og satellit	1.006
Forældrebetaling m.m.	
Ændring forældrebetaling	-251
Ændring fripl. og søsk.rabat	100
Ændring private	253
Ændring fripl. og søsk.rabat	34
I alt forældrebetaling m.m.	136
I alt	1.142

*) Beløbet omfatter rengøring og opgradering fra tomgangsdrift til fuld drift af bygningen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

4 Dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale

13.06.03Ø54-0291

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	8	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	21	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I henhold til ændringsforslag fremsat af Liste Å og godkendt på kommunalbestyrelsesmødet 22-03-2018 har Bornholms Landbrug fremsendt materialer der viser hvordan de kan løfte det bornholmske landbrug til et bæredygtigt niveau.

Indstilling og beslutning

Formanden for Natur- og Miljøudvalget indstiller,

- at ansøgningen – set i lyset af kommunalbestyrelsens tidligere beslutninger – fremsendes til kommunalbestyrelsens afgørelse.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Liste Ø, liste F og liste A kan ikke medvirke

Sagsfremstilling

Sagen er en videreførelse af åbent punkt 15 "Ansøgning om dispensation fra økologisk dyrkning" fra den 22-03-2018. Liste Å stillede ændringsforslag om, "at vi indgår i dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale, der løfter det bornholmske landbrug til et bæredygtigt niveau". Bornholms Landbrug har fremsendt "Ansøgning om tilladelse til fortsat at gennemføre konventionelle planteforsøg på den forpagtede BRK jord". Der medfølger 4 bilag:

Bilag 1 "Forsøgsmarken", 7 sider
Bilag 2 "Åben forsøgsmark", 8 sider
Bilag 3 "Bornholmske svampeforsøg", 3 sider
Bilag 4 "Aftale om vilkår for Landsforsøgene", 9 sider

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser omkring "Model for ændring af forpagtningsaftaler til økologisk drift" er generelt behandlet i kommunalbestyrelsens beslutning 29-06-2017.

Administrativ tilføjelse til ØEPU den 23. maj 2018

Den af Bornholms Landbrug fremsendte "Ansøgning om tilladelse til fortsat at gennemføre konventionelle planteforsøg på den forpagtede BRK jord" beskriver, hvorledes aktiviteterne på forsøgsmarken bidrager til at løfte det bornholmske landbrug til et mere bæredygtigt niveau. Herudover beskriver ansøgningen nogle yderligere aktiviteter, som Bornholms Landbrug vil igangsætte, hvis der gives tilladelse til at fortsætte med at drive forsøgsmarken. I forhold til den oprindelige ansøgning fra 22-03-2018 beskriver den nye ansøgning landsforsøgenes betydning for rådgivningen til øens landmænd mere grundigt, og der sættes nogle mål som Bornholms Landbrug og Fødevarer vil opfylde, hvis forpagtningen kan fortsætte.

Ansøgningen beskriver situationen omkring forsøgsmarken som en lokal del af de 20 – 30 landsforsøg på forskellige kornsorter.

Landsforsøgene er et uafhængigt afprøvningssystem, hvor resultaterne ikke påvirkes af producenternes ønsker om at fremhæve deres produkter. Bornholm har et klima der afviger fra det øvrige land, således at de lokale forsøg kan give andre anbefalinger end de øvrige landsforsøg.

Dermed kan man på Bornholm via de lokale forsøg opnå situationer, hvor der bruges mindre mængde eller slet ingen sprøjtemidler.

Hvis det forpagtede areal skulle dyrkes økologisk så kunne landsforsøgene ikke fortsætte. Ud over det arbejde Bornholms Landbrug i forvejen gør, for at landbruget på Bornholm skal udvikle sig bæredygtigt og klimavenligt, har man 3 målsætninger, man vil arbejde efter hvis forpagtningen kan fortsætte:

- Minimum 1,5 ha på Bornholm bliver anvendt til økologiske forsøg i år 2025
- Bornholms Landbrug og Fødevarer gennemfører minimum ét tema- medlemsmøde omhandlende økologi, status på omlægning mod de 20 % og anvendelse af RISE modellen til at udvikle bæredygtighed på de enkelte bedrifter
- Bornholms Landbrug og Fødevarer gennemfører minimum 3 ERFA-møder for yngre landmænd i forsøgsmarken og ude i landskabet på de økologiske forsøg, for derved at sikre at yngre generationer hurtigt bliver inspireret til at få implementeret forandringer, der gør landbruget endnu mere bæredygtigt.

Åbent punkt

5 Bright Green Island visionen - de otte Bornholmermål

24.00.00P00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	30-04-2018	3	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	5	

Hvem beslutter

Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Som led i processen med revitalisering af Bright Green Island visionen er der udarbejdet 8 Bornholmermål, der fungerer som strategiske mål for Bright Green Island visionen. Kommunalbestyrelsen skal tiltræde de 8 Bornholmermål.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) at kommunalbestyrelsen tiltræder de 8 Bornholmermål, der er de strategiske målområder i øens nye Bright Green Island Vision.
- b) at kommunalbestyrelsen tiltræder dokumentet Bright Green Island Vision, med forventning om senest om ét år at behandle en handleplan for en række offentlige/private fyrtårnsprojekter til Bright Green Island visionens udmøntning.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget den 30. april 2018:

Ad a) Anbefales.

Ad b) Anbefales.

René Danielsson kan ikke tiltræde Bornholmermål nr. 4 og 6.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Ad a) Godkendt

Ad b) Godkendt

Liste O kan ikke tiltræde Bornholmermål nr. 4 og 6.

Liste W kan ikke tiltræde Bornholmermål nr. 4, 6 og 8.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2016, at Bright Green Island strategien, der siden 2008 har været Bornholms strategi for grøn omstilling, skal videreudvikles og gives en stærkere forankring i det bornholmske samfund.

Som led i dette skulle vision og mål for Bright Green Island gentænkes og udfoldes i bredt inddragende og ø-forankrende proces.

Borgmesteren inviterede derfor den 6. og 7. i oktober 2017 bornholmske beslutningstagere, erhvervsliv, interesseorganisationer og engagerede borgere til Bornholmerdøgnet i Kyllingemøren, en to dages visions- og strategikonference for Bornholms grønne omstilling. Denne blev fulgt op af et stormøde den 8. november i Rønne, hvor de 8 Bornholmermål blev præsenteret sammen med de mange indsats og projektforslag der blev prioriteret på Bornholmerdøgnet.

De 8 Bornholmermål lyder:

- 1 Bornholm gør bæredygtighed til god forretning.
- 2 Bornholm fører regnskab med sin grønne omstilling.
- 3 Bornholm vil til enhver tid være et forbillede som et klimavenligt samfund.
- 4 Bornholm kører grønt på land.
- 5 Bornholm kobler bæredygtighed og boliger med kulturel identitet.
- 6 Bornholm er fyrtårn for bæredygtige danske fødevarer.
- 7 Bornholm gør sin naturrigdom til en del af bundlinjen.
- 8 Når jeg er på Bornholm, er jeg en del af Bright Green Island.

Bilag 1 indeholder en oversigt over de otte mål med en kort uddybning af hvert måls underliggende målsætninger.

De 8 Bornholmermål udgør 8 nye strategiske målområder for Bright Green Island visionen.

Det samlede materiale fra arrangementerne i Kyllingemøderen og stormødet er, sammen med indsamlet viden om eksisterende og planlagte tiltag, samlet til den nye Bright Green Island Vision, der som sådan kan betragtes som Bornholms fælles vision for øens grønne omstilling. Der er vedhæftet et udkast som bilag 2.

Afsnittene "Det kan vi gøre" under hvert Bornholmermål er en idebank over tiltag, som øens forskellige parter har fremlagt i den foreløbige proces. Det betyder, det er *mulige* indsatser, som kommunen og øvrige partnere på øen senere hen kan vælge at arbejde med. I løbet af det næste år kan idebanken gennemgås med øens partnere med henblik på yderligere kvalificering, fx med udpegning af fyrtårnsprojekter.

Kommunens rolle er både at være tovholder og aktiv deltager i Bright Green Island arbejdet. Det derfor oplagt, at kommunen og det politiske niveau tilkendegiver et formelt medejerskab til den nye Bright Green Island Vision.

Det indstilles derfor, at kommunalbestyrelsen tiltræder de 8 Bornholmermål og det samlede visionsdokument, og i senere proesser forholder sig til, hvilke konkrete indsatser kommunen skal arbejde med under de forskellige Bornholmermål.

Under forudsætning af at kommunalbestyrelsen tiltræder de 8 Bornholmermål, kan udvalgenes mål sammenholdes med disse mere overordnede mål, i det omfang det er relevant for udvalgsmålene, når disse behandles på udvalgenes juni-møder.

Med tiltrædelsen forpligtiger kommunalbestyrelsen sig ikke til konkret målopfyldelse, men tilkendegiver alene overordnet opbakning til de mål, der er udarbejdet af aktørerne bag ønsket om den grønne omstilling. Aktørkredsen består af repræsentanter fra erhvervsliv, borgerforeninger, interesseorganisationer, m.fl.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

6 Samling af administrationen og samling af 23 bygge- og miljømedarbejdere

24.00.00A00-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	16	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	6	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

På kommunalbestyrelsens møder i marts og juni 2016 blev det besluttet, at der skulle gennemføres en analyse af en 10-års plan for koncentration af administrationen i eksisterende rammer.

I forbindelse med kommunalvalget i november 2017 er der gennemført en ændret administrativ organisering, som bl.a. indebærer en flytning af erhvervsservice og byggesager til en nyt Center Erhverv, Byg og Sekretariat. Ved denne ændring er der overflyttet 23 bygge- og miljømedarbejdere til det nye center. Den 26. april 2018 besluttede Kommunalbestyrelsen, at disse 23 medarbejdere skal samles på Snorrebakken, at tidsplanen for denne indflytning skal afdækkes i forbindelse med sagen om samling af administrationen, samt at de økonomiske konsekvenser og eventuel finansiering heraf skal belyses og forelægges Økonomi, Erhvervs og Planudvalget i maj i sagen om den samlede flytning.

Der peges på to modeller:

Model 1 som indebærer, at der efter denne model samles alle administrative medarbejdere på tre hovedadresser – alle beliggende i Rønne: Ullasvej mv., Landemærket og Snorrebakken. Det betyder at rådhusene i Tejn og Nexø forlades.

Model 2 bibeholder de nuværende bygninger i Tejn og Nexø.

Fra Ullasvej overflyttes Center Erhverv, Byg og Sekretariat inklusiv de 23 medarbejdere overflyttet fra Tejn samt et mindre antal medarbejdere i Business Center Bornholm og Vækstforumsekretariatet tillige med borgmesterkontoret og direktionen. Det foreslås tillige, at de resterende medarbejdere fra Tejn (Center for Natur, Miljø og Fritid samt Center for Ejendomme og drift) flyttes til Snorrebakken, hvorefter administrationscenteret i Tejn kan frigøres til andre administrative formål.

Da kapaciteten på Snorrebakken overstiger det samlede antal medarbejdere i Center for Erhverv, Byg og Sekretariat, Center for Natur, Miljø og Fritid samt Center for Ejendomme og drift, som foreslås samlet på Snorrebakken, skal der efterfølgende træffes beslutning om hvilke yderligere medarbejdere, som vil skulle flytte til Snorrebakken samt Tejn.

Såfremt Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om samling af administrationen efter en af de beskrevne modeller, vil der – ud over de foreslåede flytninger – blive taget stilling til hvilke centre, der skal placeres i de enkelte bygninger.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- A. At Model 2 bliver udgangspunktet for en samling af visse dele af administrationen i Rønne på Snorrebakken
- B. At den endelige placering af de enkelte centre må afhænge af en nærmere vurdering, når Kommunalbestyrelsen har fastlagt hvilke bygninger, der i givet fald skal bringes i anvendelse.
- C. At administrationen forbereder salg af Østre Skole samt andre bygninger i Rønne, som vil kunne frigøres i den efterfølgende proces.
- D. At der gives en anlægsbevilling på 7.665.000 kr. til klargøring og indretning af bygningen Snorrebakken 66, Rønne til brug for administration,
- E. At der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløb på 7.665.000 kr., finansieret af kassebeholdningen, og
- F. At anlægsbevillingen gives til Center Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget
- G. At de øgede driftsudgifter ved ibrugtagning af Snorrebakken til administrativt brug indarbejdes i budget 2019
- H. At administrationen udarbejder plan for samling af Børn og Familie
- I. At administrationen udarbejder forslag til BRK's fremtidige anvendelse af administrationscenteret i Tejn

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Indstillingen anbefales, idet det noteres at ad hoc MED-udvalgets bemærkning om "og udtryk for et kvalitetsløft" udgår.

Kirstine van Sabben og Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke til indstillingens punkt a), c) og i), idet de anbefaler Model 1 og at der udarbejdes en plan for kommende ledig bygningskapacitet til anvendelse i Rønne.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets indstilling godkendt

Liste W og liste O kan ikke medvirke til indstillingens punkt a), c) og i), idet de anbefaler Model 1 og at der udarbejdes en plan for kommende ledig bygningskapacitet til anvendelse i Rønne.

Sagsfremstilling

Administrationen har gennemført en række analyser og vurderinger af de foreliggende muligheder. Ved gennemførelsen heraf er der lagt vægt på:

- Økonomiske forhold knyttet til de enkelte muligheder
- Muligheden for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder hensynet til samarbejder mellem de enkelte centre og enheder
- Arbejdsmiljømæssige forhold
- Tilgængelighed
- Rationel udnyttelse af de forhåndenværende bygninger, således at bygninger med det største salgspotentiale så vidt muligt søges frigivet fra administrativ benyttelse.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 29. juni 2017 at undersøge mulighederne for en samling af de administrative funktioner og udførerfunktionerne i Center for Børn og Familie. I de her gennemførte analyser er der taget højde for mulighederne for at tilvejebringe de

bygningsmæssige rammer for denne samling. Der pågår fornyede overvejelser om den konkrete udformning af denne samling, herunder de økonomiske aspekter heraf. Der er i forbindelse med udarbejdelsen af dette oplæg nedsat et ad hoc MED udvalg, som er fremkommet med den nedenfor angivne indstilling om samlingen af de administrative enheder. Med denne sag lægges der op til, at Kommunalbestyrelsen beslutter om og i givet fald hvordan, der skal gennemføres en øget koncentration af administrationen. Såfremt Kommunalbestyrelsen tilslutter sig et af de fremlagte forslag, vil administrationen på dette grundlag udarbejde en detaljeret plan for lokalisering af de enkelte centre i de bygninger, der indgår i beslutningen.

Modeller

De administrative enheder er i dag placeret på fem hovedadresser; i Rønne: Ullasvej 13-17 og 23 samt Helsevej 4, Vibegaard og Landemærket 26; i Nexø: Møllevænget 1 og i Tejn: Skovløkken 4. Hertil kommer en række større og mindre bygninger, der benyttes af administrative medarbejdere – primært beliggende i Rønne. I alt benyttes 13 bygninger til administrative formål.

I forbindelse med ibrugtagningen af Campus Bornholm den 1. september 2018 bliver bygningen Snorrebakken ledig. Der er tale om en relativt moderne bygning, som uden større ombygninger vil kunne konverteres fra undervisningsformål til administrative formål. Hertil kommer, at bygningen vurderes at være relativt vanskelig at afhænde til andre formål. Når bygningen bliver ledig, bortfalder et hidtidigt overskud ved udlejning på 800.000 kr. Det vil formentlig være muligt at udleje dele af bygningen, men store dele vil sandsynligvis ikke kunne bringes i anvendelse til formål uden for kommunens regi.

Bygningen fremstår mere attraktiv end den gennemsnitlige bygningsmasse, der i dag anvendes til administrative formål. Der er, alt andet lige, bedre indeklima og lysindfald. Der er tillige gode parkeringsmuligheder og dermed tilgængelighed. På den anden side vil det også være muligt, at benytte de store lokaler med mange kontorpladser til enheder, hvor flere af medarbejderne ofte arbejder uden for huset.

Afhængig af den nærmere indretning vil Snorrebakken kunne huse 175-200 medarbejdere. Især benyttelsen af de mindre selvstændigt beliggende bygninger i Rønne, vurderes at være uhensigtsmæssig ud fra en administrativ betragtning. Både for medarbejderne og ud fra en økonomisk vurdering vil der på længere sigt være fordele knyttet til en samling på væsentlig færre enheder.

Model 1

Efter denne model samles alle administrative medarbejdere på tre hovedadresser – alle beliggende i Rønne: Ullasvej mv., Landemærket og Snorrebakken.

Der er i dag ca. 175 medarbejdere i bygningerne i Nexø (vedrørende Økonomi, IT og Personale) og Tejn, hvilket i det væsentlige svarer til Snorebakkens kapacitet.

Modellen betyder en væsentlig formindskelse af afstandene mellem de forskellige dele af administrationen, hvilket vil lette samarbejdet og den daglige forvaltning. Afhængig af den nærmere placering af de enkelte centre vil denne model muliggøre bibeholdelse af eksisterende samarbejds mønstre – fx mellem de medarbejdere, der hidtil har været placeret i Tejn eller mellem flere af de centre, der i dag er placeret på Ullasvej mv. (Ældre, Børn og Familie, Psykiatri og Handicap, Sundhed samt Skole og Fritid), samtidig med at samarbejdet med de øvrige centre som nævnt alt andet lige forenkles.

På den anden side vil en konsekvens af et valg af denne model være, at det ikke er muligt at anviser en placering i den nuværende bygningsmasse, hvor Børn og Familie kan samles. Hertil kommer, at i hvert fald flere af de selvstændige småbygninger formentlig må bibeholdes eller funktionerne må søges samlet i helt andre bygninger.

Model 2

I denne model bibeholdes de nuværende bygninger i Tejn og Nexø.

Fra Ullasvej overflyttes Center Erhverv, Byg og Sekretariat inklusiv de 23 medarbejdere overflyttet fra Tejn samt 7 medarbejdere i Business Center Bornholm, og 7 medarbejdere fra Vækstforumsekretariatet tillige med borgmesterkontoret og direktionen. Desuden foreslås det at flytte de resterende medarbejdere fra Tejn til Snorrebakken (Center for Natur, Miljø og Fritid samt Center for Ejendomme og drift), således at det hidtidige nære samarbejde med de 23 medarbejdere kan opretholdes.

Størrelsesmæssigt vil det være muligt at flytte størsteparten af de resterende medarbejdere fra Ullasvej mv. til Snorrebakken og til Tejn, hvorefter de bygningsmæssige rammer for samling af Børn og Familie under nærmere beskrevne forhold vil kunne tilvejebringes på Ullasvej. Den endelige placering af de enkelte centre må afhænge af en nærmere vurdering, når Kommunalbestyrelsen har fastlagt hvilke bygninger, der i givet fald skal bringes i anvendelse. Denne beslutning vil også afklare, hvilke medarbejdere der skal flyttes til Tejn, således at denne bygning fortsat benyttes i uændret omfang.

Modellen vil muliggøre en løbende afvikling af de enkeltbeliggende mindre enheder samt formentlig dele af Ullasvej-komplekset efterhånden som overflytningen til primært Snorrebakken kan finde sted – afhængig af den endelige fordeling på centrene. Det bemærkes dog, at der i en overgangsperiode vil være et stigende kvadratmeterforbrug, indtil den endelige placering er gennemført. Samtidig afspejler dette dog også et løft i den administrative bygningsstandard. Der er i dag i gennemsnit 7 m² til rådighed for hver medarbejder på Ullasvej, men det tilsvarende m²-tal på Snorrebakken er 21m², hvilket dog i vid udstrækning afspejler væsentlig større gang- og fællesarealer. De flere m² på Snorrebakken afspejler også, at medarbejdere får mere lys og rum på Snorrebakken, bl.a. ved at der ikke anvendes kælderlokaler som mødelokaler og kantine, hvilket er tilfældet i øjeblikket på Ullasvej. I takt med gennemførelsen af samlingen af administrationen på færre enheder vil de tiloversblevne bygninger kunne sælges. Såfremt Kommunalbestyrelsen tilslutter sig en af modellerne, vil Østre Skole således umiddelbart kunne sættes til salg, ligesom der vil blive arbejdet på at optimere arealanvendelsen og dermed frigøre andre bygninger i Rønne, i det omfang det er muligt.

Administrationen modtager fortsat henvendelser fra aktører, som kunne være interesseret i at leje mindre dele af Snorrebakken til undervisningsformål. Muligheden herfor vil indgå i den samlede administrative afdækning af optimale driftsforhold og rammer for administrationens arbejde.

Processen for så vidt angår Børn og Familie og evt. Sundhedshus

I tilfælde af, at kommunalbestyrelsen tilslutter sig en af de fremlagte modeller, vil administrationen påbegynde en detaljeret procesplan for samling af Børn og Familie til senere politisk stillingtagen. Sagen vil indeholde beskrivelse af de økonomiske forhold, faglige hensyn, påvirkning af servicemulighederne for borgerne personaleforhold, samt mulige effektiviseringsgevinster.

Ligeledes vil administrationen kunne påbegynde en detaljeret plan for en eventuel samling af fx Center for Sundhed i et nyt sundhedshus, der eksempelvis kunne placeres i Tejn.

Ad hoc MED-udvalgets udtalelse

Ad hoc udtaler MED-udvalget, at man anbefaler model 1 som den model, der bedst imødekommer medarbejdernes ønske om en samling af administrationen på så få enheder som muligt og inden for så begrænset et areal som muligt.

Udvalget finder, at Snorrebakken er velegnet som ny administrationsbygning og udtryk for et kvalitetsløft, men påpeger behovet for foranstaltninger, der reducerer de gener, der nødvendigvis er knyttet til storrumskontorer.

Ad hoc med ønsker ikke at forholde sig til Model 2, før der kan præsenteres en samlet oversigt over antal m2 og antal medarbejdere fordelt på de enkelte bygninger

Tidsmæssige aspekter

Uanset hvilken model der vælges vil der kunne ske indflytning efter 1. september, efter inddragelse af medarbejderrepræsentanter. Hvis der kommer 175 medarbejdere på Snorrebakken kan indflytning ske straks når de relevante tekniske installationer er tilendebragt herunder især IT løsninger.

Økonomi

MODEL 1

Driftsøkonomien af Model 1 fremgår af følgende oversigt:

	Bygning	Areal i m ²	Antal medarbejdere	Udgifter til nuværende drift pr. år i 1.000 kr.	Udgifter til tomgang i 1.000 kr.	Besparelse ved fraflytning/udgift ved indflytning i 1.000 kr.	Vurderet salgspris i 1.000 kr.
Fraflyttes	Tejn Rådhus	2.009	93	1.300	200	1.100	2.500
	Nexø Rådhus *	1.486	82	1.120	183	937	2.200
	I alt	3.495	175	2.420	383	2.037	4.700
Tilflyttes	Snorrebakken	4.700	175	2.530	-	2.530	-
Netto-ændring (tilflyttes – fraflyttes)	-	+1.205	-	+110	-383	+493	-4.700
* Tallene vedrører den andel af bygningen som anvendes af Center for Økonomi, It og Personale. Center for Ældre og Center for Sundhed anvender også bygningen. Der vil skulle findes alternativ lokation til Center for Ældre og Center for Sundheds anvendelse af bygningen ved fuld fraflytning.							

Model 2

Driftsøkonomi af Model 2 fremgår af følgende oversigt:

	Bygning	Areal i m ²	Antal medarbejdere	Udgifter til nuværende drift pr. år i 1.000 kr.	Udgifter til tomgang i 1.000 kr.	Besparelse ved fraflytning/udgift ved indflytning i 1.000 kr.	Vurderet salgspris
Fraflyttes	Helsevej 4 (Center for Sundhed)	164	24	250	50	200	ikke vurderet
	Lille Madsegade 34 (Center for Sundhed)		9	230	30	200	ikke vurderet
	Ullasvej 15-17 (Centre for Psykiatri og Handicap, Ældre og Skole)	1.024	66	900	120	780	ikke vurderet
	Ullasvej 23 (Centre for Erhverv, Byg og Sekretariat, Børn & Familie)		30				
	Skovløkken 4 (Center for Natur, Miljø & Fritid,)		35				
	Munch Petersens vej 2 (BAT)	310	12	110	65	45	1.500
	Kirkepladsen 4 (Hjemmeplejen,	182		346	0	346	lejet

	Center for Ældre)						
	Åkirkebyvej 1 (Center for Sundhed)	152	6	135	40	95	ikke vurderet
	Almegårds kaserne (Center for Børn & Familie)	374		355	0	355	lejet
	I alt	2.206	182	2.326	305	2.021	Udestår
Tilflyttes	Snorrebakken	4.700	175	2.530	-	2.530	-
Netto-ændring (tilflyttes – fraflyttes)	-	+2.494	-	+204	-305	+509	-

Ses der alene på de økonomiske konsekvenser vil der for Model 1 være øgede årlige udgifter på 493.000 kr. i Model 1 og Model 2 på 509.000 kr.

Anlægsoverslag på Snorrebakken

Foruden de årlige driftsudgifter, som blev vist ovenfor, har Steenbergs tegnestue beregnet et budget for selve ibrugtagningen af Snorrebakken til administrationsbrug og beregnet ud fra 186 personer, til lavest mulige pris. Grundlæggende overholder bygningen alle krav ift. toiletter, brandforhold, adgangsforhold, p-pladser, planforhold m.m. i henhold til den indretning der er tegnet.

Der er i indretningen friholdt en række grupperum og møderum, men den endelige indretning må baseres på en konkret vurdering af faktisk behov for mødefaciliteter. Hertil kommer udgifter til inventar, såfremt nuværende ikke kan genbruges.

Samlet budget for de bygningsarbejder, der skal gennemføres for at placere 186 medarbejdere på Snorrebakken: i alt kr. 7.665.000,-, som fordeler sig således:

Emne	Udgift i kr.
Naturlig ventilation	0,2 mio. kr.
Inst. kanaler, el-arbejder	0,9 mio. kr.
Udskiftning af armaturer (valgfrit)	0,4 mio. kr.
Bygarbejder herunder akustikskillevægge	2,8 mio. kr.
It og andre følgeudgifter	3,4 mio. kr.
I alt	7,7 mio. kr.

Det skal bemærkes at endelige omkostninger er betinget af både indretning og funktion samt antal medarbejdere.

Samlet økonomi

Der vil for Model 1 og Model 2 være øgede driftsudgifter pr år med henholdsvis 493.000 kr. og 509.000 kr. I disse øgede driftsudgifter er medregnet tomgangsleje, hvor det må forventes, at de bygninger der forlades, enten kan sælges eller lejes ud til andre kommunale formål.

Herudover vil der være anlægsudgifter, som en engangsinvestering, på 7.665.000 kr. som er ens både for Model 1 og Model 2

Økonomiske konsekvenser

Der søges i denne sag om en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 7.665.000 kr. til klargøring og indretning af bygningen Snorrebakken 66 til administrativt brug finansieret af de likvide midler.

Beløbet er et kalkuleret minimumsbudget, som giver mulighed for at anvende kvadratmeterne på Snorrebakken optimalt, men uden at der foretages de store ombygninger. Afhængig af hvilke personalegrupper, som flyttes til matriklen, kan der senere vise sig et behov for øget bevilling til indretning af rum til borgersamtaler, møderum, handicapadgang etc. Der vil i denne forbindelse blive udarbejdet en ny anlægssag.

Hvis andre faggrupper skal flyttes til de matrikler som rømmes i forbindelse med ibrugtagning af Snorrebakken, skal der efterfølgende foretages en beregning af udgifter til at bringe disse bygninger i anvendelse til nye funktioner. Der vil i den forbindelse blive udarbejdet en ny anlægssag.

Der vil yderligere være udgifter forbundet med flytning, som heller ikke indgår i denne sag. Der vil i denne forbindelse blive udarbejdet en særskilt sag.

Bygninger og lejemål vil kunne rømmes. Salg og salgsprovenu vil blive forelagt særskilt.

De øgede udgifter til drift ved en samling af de administrative enheder indarbejdes med budget 2019.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

7 Budgetopfølgning pr. 31. marts 2018 på ældreområdet samt opfølgning på handlingsplan

27.00.00P00-0184

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	07-05-2018	5	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	18	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som et led i den politiske behandling af de budgetmæssige udfordringer og tiltag på ældreområdet forelægges en budgetopfølgning pr. 31. marts 2018 for Center for Ældre.

Budgetopfølgningen viser en forventet, samlet budgetbalance i Center for Ældre i 2018, som forudsat i den handlingsplan som blev iværksat i december- januar. Det betyder også, at det sparekatalog der blev udarbejdet i tilfælde af at handlingsplanen ikke havde den tilsigtede effekt, ikke på nuværende tidspunkt skønnes nødvendigt at tage i anvendelse for at sikre budgetbalance i 2018.

Ud over budgetopfølgningen gives også en status på handlingsplanen for ældreområdet. I forlængelse heraf præsenteres de forhold der fortsat arbejdes med for at optimere driften og økonomien på området.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller.

- At orienteringen om budgetopfølgningen for 2018 tages til efterretning
- At det videre arbejde med de driftsoptimerende og udgiftsreducerende tiltag tages til efterretning
- At Social- og Sundhedsudvalget drøfter, om der skal iværksættes yderligere udgiftsreducerende tiltag jf. det udarbejdede sparekatalog til politisk prioritering

Social- og Sundhedsudvalget, den 7. maj 2018:

- Taget til efterretning
- Taget til efterretning, idet Social- og Sundhedsudvalget på sit møde i juni 2018 fastlægger en indledende tids- og handleplan for de forskellige tiltag
- Drøftet, idet der ikke iværksættes udgiftsreducerende tiltag jf. det udarbejdede sparekatalog til politisk prioritering

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling godkendt

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen pr. 31. marts 2018 viser for Center for Ældre et forventet regnskab, der er i økonomisk balance.

Dette skal ses i lyset af at den forventede prognose for 2018 i november 2017 ved et uændret udgiftsniveau ville resultere i et merforbrug på 8,7 mio.kr. Med budgetoverholdelse i 2018 vil udgifterne på ældre- og sundhedsområdet været reduceret med omkring 20 mio.kr. i 2018 sammenlignet med 2015. Dette er den periode hvor de rehabiliterende arbejdsgange er blevet indført. Reduktionen er sket uden væsentlige serviceforringelser, og når der ses bort fra ændringerne i den demografiske udvikling og de nationale puljer på området.

Budgetopfølgningen

Den samlede budgetbalance afspejler dog både områder med mindreforbrug (+) og merforbrug (-):

1. Budgetreduktion som følge af færre vikarer	- 2,0 mio.kr.
2. Manglende overholdelse af timepriserne i Hjemmeplejen	- 5,5 mio.kr.
3. Tildeling af ydelser efter Servicelov og Sundhedslov m.m.	+ 8,3 mio.kr.
4. Særlige enkeltsager på plejecentre	- 1,9 mio.kr.
5. Øvrige forhold	+ 1,1 mio.kr.

Hertil kommer at der fortsat er en tvist med en anden kommune om betaling for en borger. BRK forventer at den anden kommune har betalingsforpligtelsen. Skulle dette vise sig ikke at blive udfaldet af tvisten, vil BRK blive pålagt en udgift på 2 – 4,7 mio.kr. som ikke er medregnet i ovenstående.

De enkelte poster i budgetopfølgningen er beskrevet i vedlagte bilag. Her skal hovedkonklusionerne blot trækkes frem:

Ad 1. Budgetreduktion som følge af færre vikarer.

Der er i budget 2018 indlagt en budgetreduktion i Hjemmeplejen som følge af brug af færre vikarer på 2 mio.kr. Et beløb som i 2019 vil stige til 4,5 mio.kr og i 2020 og frem til 5,5 mio.kr. Anvendelse af vikarer i det omfang som var tilfældet i 2017 har aldrig været budgetlagt. En reduktion i vikarforbruget vil derfor bidrage til at Hjemmeplejen kan overholde deres hidtidige budget, og vil således ikke medføre mulighed for at reducere de budgetterede udgifter pr leveret time yderligere. Derfor vil et lavere vikarforbrug ikke i sig selv bidrage til at indfri den budgetlagte besparelse.

Ad 2. Manglende overholdelse af timepriserne i Hjemmeplejen

Der ses stadig en betragtelig driftsubalance i Hjemmeplejen. Det afspejler dels at medarbejderne ikke er ude i borgernes hjem i så høj grad som forudsat, og dels et højt sygefravær. Trods samlet budgetoverholdelse i Center for Ældre arbejdes der videre med en række forhold, der dels skal bringe Hjemmeplejens driftsbudget i balance, og dels afdække mulighederne for at reducere udgifterne pr leveret time yderligere (se nedenfor).

Hovedfokus i at sikre driftsbalance er en reduktion i sygefraværet, at de styrbare tillæg til medarbejderne nedbringes ved bedre planlægning, og at vikarforbruget holdes på gennemsnitligt 5% af lønbudgettet.

De øvrige tiltag der fortsat arbejdes med er skitseret nedenfor.

Ad 3. Tildeling af ydelser efter Servicelov og Sundhedslov

Alle borgere, der er visiteret til hjemmepleje, er som en del af de rehabiliterende arbejdsgange blevet gennemgået i forhold til deres rehabiliteringspotentiale. Der er som loven foreskriver udarbejdet en rehabiliteringsplan, der tværfagligt gennemgås med passende mellemrum. For at sikre en korrekt sammenhæng mellem serviceniveau og funktionsniveau, er alle borgere systematisk blevet gennemgået. Nogle borgeres funktionsniveau har bedret sig som følge af den rehabiliterende tilgang (ca. halvdelen), mens der for andre er sikret en optimeret planlægning i leveringen af indsatsen. Denne systematiske gennemgang har medført et betragteligt fald i antallet af visiterede timer.

Ad 4. Særlige enkeltsager på plejecentre

Hovedårsagen er tre særligt dyre enkeltsager i plejeboliger.

Ad 5. Øvrige forhold

Generelt lavere aktivitet og deraf følgende færre fællesudgifter er hovedårsagen.

Handleplanen

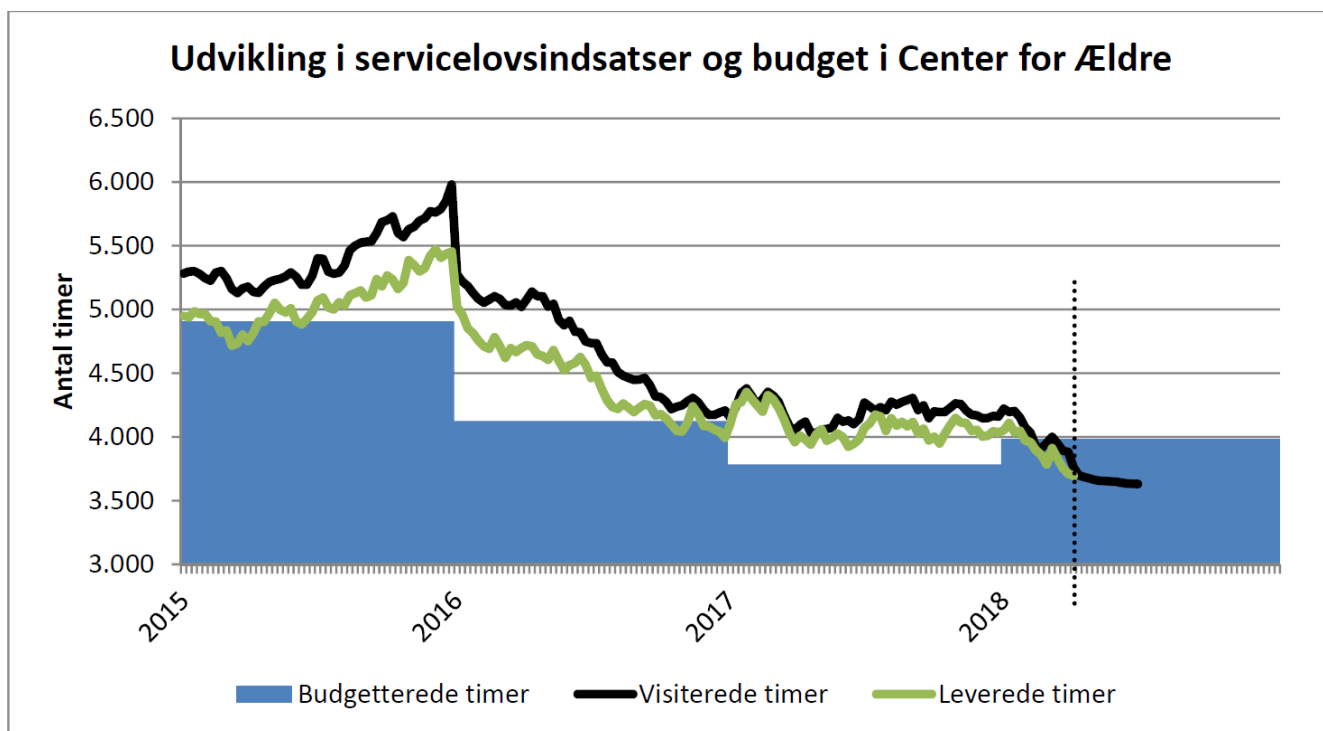
Den præsenterede handleplan i januar 2018 kan læses i sin helhed [her](#). Nedenfor præsenteres kort hovedeffekterne af planens tre hoveddele, efterfulgt af en præsentation af den justerede handleplan for det videre arbejde:

- A. Korrekt visitation og planlægning
- B. Den Rehabiliterende Organisation
- C. Hjemmeplejen

Ad A. Korrekt visitation og planlægning

Som beskrevet ovenfor under budgetlægningen (punkt 3) har den systematiske gennemgang af alle borgere visiteret til hjemmepleje vist sig langt mere effektiv end antaget. Fra et forventet merforbrug i november 2017 på 2 mio.kr. er prognosen nu et mindreforbrug på 8,3 mio.kr.

Som illustreret i figuren nedenfor har udviklingen i antallet af visiterede timer haft en klar nedadgående tendens siden iværksættelsen af Den Rehabiliterende Organisation til trods for et uændret serviceniveau og et stigende antal ældre over 65 år.

Handleplanen indeholdt også et fokus på at undersøge mulighederne for at reducere i antallet af borgere med under 2 timers hjælp om ugen. Dette arbejde har medført en række ændringer i tilgangen som dog kun gradvist vil få indflydelse på antallet af visiterede timer.

Det sidste forhold i handleplanen under denne hoveddel er forholdet mellem leverede og visiterede timer. Det er en budgetforudsætning at der kun leveres og dermed afregnes for 95% af de visiterede timer. I ovenstående figur er det forskellen mellem den grønne og den sorte linje. Der arbejdes fortsat med at sikre, at de leverede timer afspejler et ensartet serviceniveau på tværs af Bornholm indenfor den besluttede ramme.

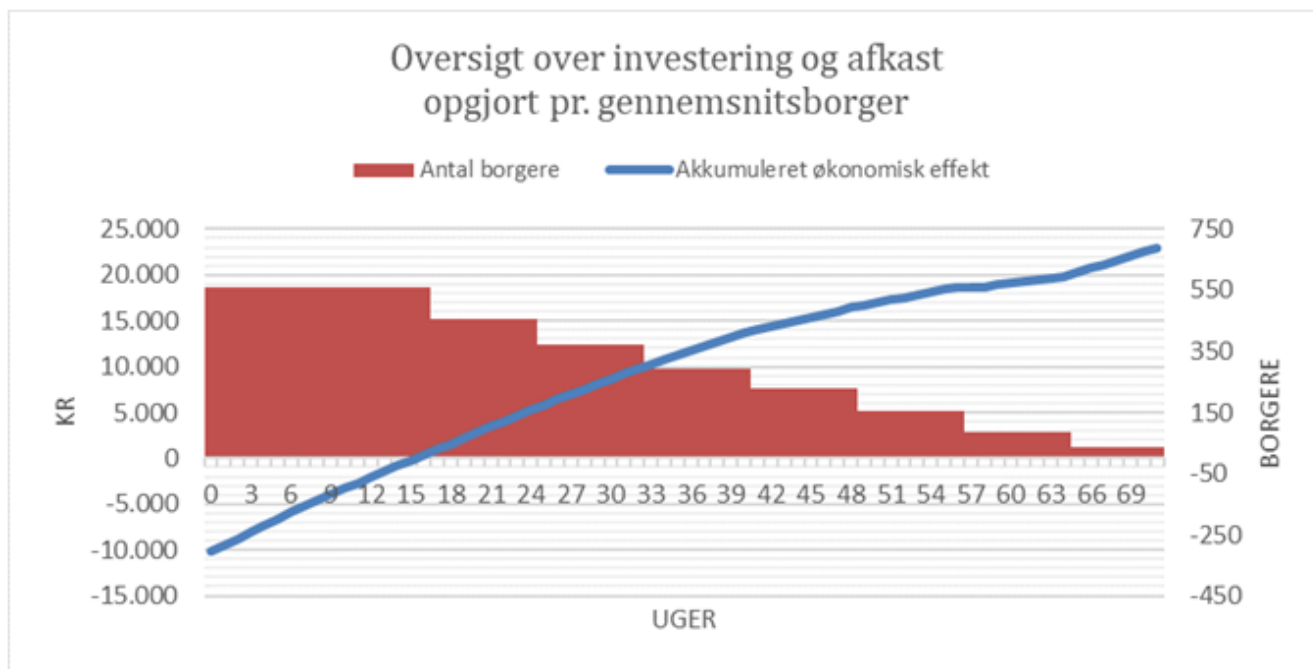
Ad B. Den Rehabiliterende Organisation

At arbejde rehabiliterende og systematisk tværfagligt er en forudsætning for at flest borgere kan så meget selv som muligt. Det giver livskvalitet for den enkelte borger og letter presset på den kommunale økonomi i en tid hvor antallet af ældre stiger kraftigt og hvor rekrutteringsmulighederne er udfordret. Med andre ord er den rehabiliterende tilgang en forudsætning for at fastholde serviceniveauet til trods for et uændret beskatningsgrundlag og et stigende antal ældre.

Handleplanen i januar 2018 fokuserede på at optimere arbejdsgangene omkring den rehabiliterende og tværfaglige tilgang for at sikre at ressourcerne bruges der hvor de skaber den største værdi og mening, og at indsatsen dermed justeres til det konkrete behov. Dette arbejde har medført at antallet af rehabiliteringsmøder nu sættes ned. For nogle borgere, hvor potentialet er åbenlyst, intensiveres arbejdet, mens det nedjusteres eller helt sættes på pause for andre borgere. Det betyder, at de frigjorte ressourcer kan anvendes bedre; blandt andet på at sikre medarbejdernes kompetencer i at arbejde rehabiliterende især i Hjemmeplejen.

Det andet store fokus i handleplanen omkring rehabilitering var en analyse af enheden 'Rehabiliteringsteamet'. Analysen viser, at Rehabiliteringsteamet giver overskud. Med andre ord kommer investeringen hjem og mere til sammenlignet med alternativet: at borgerne i

stedet går direkte i Hjemmeplejen. Den tværfaglige, intensive indsats efter Servicelovens §83a er således i gennemsnit tjent hjem efter ca. 4 måneder som illustreret i nedenstående figur. Dette har bidraget til at reducere borgernes funktionsniveau og dermed behovet for hjælp. Der er fortsat en række forbedringsmuligheder i at få Rehabiliteringsteamet til levere med højere effektivitet og med større effekt, hvilket blot vil øge det økonomiske overskud, som Rehabiliteringsteamet giver.

Kilde: KMD LIS/Omsorgssystemet Care samt egne beregninger

Ad C. Hjemmeplejen

Handleplanen fokuserer på at få Hjemmeplejen til både at arbejde mere effektivt, med større kvalitet og med et bedre arbejdsmiljø.

Med det store fokus på økonomistyring samtidig med en række større udbrud af influenza og vintervejr har det været vanskeligt for Hjemmeplejen på tre måneder fundamentalt at ændre på det hidtidige billede. Som beskrevet ovenfor under budgetopfølgningen (nr. 2) er sygefravær og planlægning stadig de helt store fokusområder for Hjemmeplejens økonomiske vilkår og arbejdsmiljø.

Tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og ledere i de enkelte team (TRIO-grupperne) har fortsat initiativet med at bedre arbejdsmiljøet med afsæt i [spørgeskemaundersøgelsen](#). Der gives en særskilt status på dette arbejde på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 4. juni 2018.

I forhold til sygefraværet er det især langtidsfraværet der udfordrer økonomien, da det er vanskeligt at handle direkte på. I flere tilfælde er det ikke arbejdsrelateret, men der hvor det er, arbejdes med at tage højde for det i trivsels- og forebyggelsesarbejdet.

De faglige forudsætninger for at kunne fastholde og forbedre borgernes funktionsniveau er også en stor del af kvalitetsarbejdet, der også omhandler konstateringerne i [kvalitetstilsynet](#).

Det videre arbejde

Til trods for den aktuelle budgetoverholdelse i Center for Ældre afspejler budgetopfølgningen og status på handleplanen at der fortsat er meget at arbejde med. Fokus i det videre arbejde vil ud over det allerede beskrevne ovenfor koncentrere sig om følgende:

- Analyse af om BRK udgiftsmæssigt ligger højere end andre kommuner, og i så fald en afdækning af hvorfor og hvad der skal til for at lære af de andre kommuner
- Vagtplanlægning og daglig planlægning i Hjemmeplejen, herunder om alle opgaver skal udgå fra 'basen' eller der fx kan køres hjemmefra
- Undersøgelse af hvad 'øvrig tid' i Hjemmeplejen indeholder. Er der obligatoriske opgaver, der ikke er afsat ressourcer til, eller andre opgaver der kan prioriteres anderledes. Dette for at sikre en brugertidsprocent som afspejler det ønskede niveau
- Evaluering af dokumentationsniveauet
- Undersøgelse af om Hjemmeplejen er organiseret optimalt:
 - Antal teams (størrelse, geografi, placering af 'baser')
 - Opgavefordeling (ledelse, planlæggere, administrativt personale)
 - Samspillet mellem Hjemmepleje og Plejecentre
- Evaluering af den anvendte styringsmodel i Hjemmeplejen
- Tilpasning af Den Rehabiliterende Organisation i plejeboligerne ('DRO light')
- Fortsat dialog med FOA om mulighederne for individuelle aftaler der kan sikre fleksibilitet i opgaveløsningen, herunder 'interne vikaropgaver'

Nyt it-system kræver fokus

Endelig skal bemærkes at hele Center for Ældre (i samarbejde med Center for Sundhed og Center for Psykiatri og Handicap) er ved at påbegynde indfasningen af et helt nyt it-system. Alle medarbejdere skal således oplæres i at bruge dette nye system, hvilket er en kæmpe opgave, der kræver tilpasning til noget nyt og dermed tilvænning.

Selvom det nye system er mere brugervenligt og reducerer blandt andet dokumentationstiden vil der være en længere periode hvor systemet opleves som nyt og tidskrævende. Hvis denne overgang skal opleves som en så god proces som muligt uden for mange frustrationer og fejl er det afgørende at organisationen gives den fornødne ro til processen.

Økonomiske konsekvenser

Budgetopfølgningen pr. 31. marts 2018 viser for Center for Ældre et forventet regnskab, der udviser balance.

Administrativ tilføjelse til ØEPU den 23.5.2018

Der har som led i arbejdet med tiltag på økonomien for ældreområdet været udsendt et sparekatalog til politisk drøftelse. Jf. Social- og Sundhedsudvalgets beslutning den 7. maj 2018 skal der ikke iværksættes udgiftsreducerende tiltag, og [dagsordenspunktet vedr. sparekataloget](#) er derfor ikke sendt videre til behandling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Åbent punkt

8 Markedsafklaring af udbudsform i forbindelse med opførelse af nye plejeboliger i Hasle

82.06.04P20-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	10	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	23	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	8	

Hvem beslutter

Social- og sundhedsudvalget orienteres

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017 blev det besluttet, at opføre 60 plejeboliger efter almenboligloven til erstatning for Plejehjemmet Toftegården i Hasle.

Det nedsatte byggeudvalg har igangsat processen med at udarbejde et byggeprogram, herunder også arbejdet med afdækning af den bedst egnede udbudsform der skal ligge til grund for den samlede projektfase og opførelse af Plejecenteret.

Bygherrerådgiver gpp arkitekter, har i samarbejde med Center for Ejendomme og Drift, i perioden fra den 26. marts til den 16. april 2018, foretaget en markedsafklaring i dele af det marked, hvor mulige tilbudsgivere for det endelige udbud omkring Hasle Plejecenter befinder sig.

Der har været afholdt et informationsmøde, med en sideløbende spørgeundersøgelse. Dialogen på informationsmødet og de 21 indkommende besvarelser peger entydigt på et ønske om totalrådgiverudbud i fag- eller storentrepriser.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller:

- At Social- og Sundhedsudvalget tager sagen til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 7. maj 2018:

Tages til efterretning.

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller:

a) at byggeudvalget udarbejder et byggeprogram for opførelse af Hasle plejecenter, hvori projekteringen af det samlede projekt udbydes til en totalrådgiver.

b) at byggeudvalget prækvalificerer minimum 5 totalrådgivere i forbindelse med EU-udbuddet af rådgiveropgaven.

c) at totalrådgiveren efterfølgende udbyder anlægsarbejderne i fag- eller storentrepriser, betinget af den endelige projektudformning.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:
Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:
Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:
Godkendt

Sagsfremstilling

Med baggrund i Udbudslovens § 39, har byggeudvalget afsøgt interessen for at deltage i tilbudsgivningen i forbindelse med opførelsen af Hasle plejecenter. Markedsafklaringen er kun sket nationalt, og ikke i det samlede EU.

Markedsafklaringen blev annonceret i 3 dagblade, Bornholms Tidende, Licitationen og Jyllandsposten. Oplysninger om projektet og udbudsformerne var indrykket på BRK's hjemmeside. Der var inviteret til orienteringsmøder i henholdsvis Rønne og København, for at give så mange tilbudsgivere som muligt lejlighed til at blive informeret og stille spørgsmål.

Mødet i København blev aflyst grundet ingen tilmeldte. Mødet i Rønne blev afholdt med et pænt fremmøde af mulige tilbudsgivere. Notat fra det afholdte møde i Rønne, vedlægges som bilag 1.

Sideløbende var det muligt for alle interesserede at fremsende et besvaret spørgeskema, hvori holdninger til de enkelte entrepriseformer kunne gives til kende. Spørgeskemaets udformning er vedlagt som bilag 2.

Ved fristens udløb den 16. april 2018, var der indkommet 21 besvarede spørgeskemaer.

Tilkendegivelser fra muligt bydende, jf. fremsendte spørgeskemaer

Ved gennemgang af de returnerede spørgeskemaer kan følgende konstateres.

Geografi

Af de 21 returnerede spørgeskemaer er der:

17 fra Bornholm

4 fra den øvrige del af Danmark

Tilkendegivelser omkring entrepriseformer

Fordeling af tilkendegivelser på de enkelte entrepriseformer.

Fag entreprise:

Positive tilkendegivelser

18

Negative tilkendegivelser	0
---------------------------	---

Storentrepriser:

Positive tilkendegivelser	12
---------------------------	----

Negative tilkendegivelser	4
---------------------------	---

Hovedentreprise:

Positive tilkendegivelser	5
---------------------------	---

Negative tilkendegivelser	10
---------------------------	----

Totalentreprise:

Positive tilkendegivelser	4
---------------------------	---

Negative tilkendegivelser	8
---------------------------	---

(Det skal bemærkes, at der kun er 2 totalentreprenør blandt de 4 svar. De 2 øvrige er underentreprenører der ønsker at afgive tilbud til en totalentreprenør)

Anbefaling til valg af entrepriseform

På baggrund af den samlede markedsafklaring, er det tydeligt at den største interesse ligger omkring fag- og storentrepriser.

1. prioritet.

Det vil derfor være byggeudvalgets anbefaling, at projektet udbydes i en kombination af fag- og storentrepriser, hvis fordelingsmæssige sammensætning byggeudvalget beslutter, når det endelige projekt kendes. Denne fordeling kan tidligst foretages primo 2019, i henhold til tidsplanen for opførelse af plejecenteret.

Begrundelsen for at udbyde i en kombination af fag- og stor entrepriser er:

- fagentrepriser på udvalgte fag som murer, maler, el-arbejde tilgodeser en række mindre entreprenører.
- storentrepriser på udvalgte delområder som råhus, tømrer, vvs- og ventilationsarbejder, tilgodeser at der også bliver interesse for opgaven uden for lokalområdet. Derved kan der opstå et bredere tilbudsfelt, hvilket er gavnligt for projektets økonomi.
- ved opdeling af entrepriser i fag- og storentrepriser, bliver udfordringen omkring at kunne stille garanti mindre for en række bydende.

2. prioritet

Den dernæst prioriterede anbefaling være at udbyde i hovedentreprise.

Begrundelsen for at udbyde i hovedentreprise som 2. prioritet er:

- Interessen for hovedentreprise blandt den største del tilbagemeldingerne, var ganske beskedent.
- Det kan være en udfordring for en del entreprenører jf. spørgeskemaerne, at stille den krævede garanti.
- En hovedentreprise vil give mulighed for større interesse blandt tilbudsgivere, uden for Bornholm og dermed mulighed for en anden konkurrencesituation.

På baggrund af valg af udbudsform, udarbejdes byggeprogrammet hen mod den entrepriseform på anlægsarbejdet, som der vælges.

Følges anbefalingen om prioritet 1 eller prioritet 2, skal der forinden anlægsprojektet sendes i EU-udbud til entreprenørerne, afholdes et udbud for totalrådgivningen, ligeledes et EU udbud.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Åbent punkt

9 Aflysning af lokalplan nr. 0-01 - Bevarende lokalplan for Hasle - Nyker - Klemensker

01.02.05P16-0183

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	11	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	9	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Lokalplan nr. 0-01 - Bevarende lokalplan for Hasle - Nyker – Klemensker er ikke længere tidsvarende. De tre byforeninger har i 2016 tilkendegivet interesse for at få revurderet plangrundlaget. Gældende lokalplan foreslås således aflyst, og processen med inddragelse af de tre byforeninger om evt. nye plangrundlag for bevaring og videreudvikling af centrale bydele genoptaget.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) at et forslag til aflysning af lokalplan nr. 0-01 sendes i offentlig høring, og
- b) at samarbejdet med byforeningerne om eventuelle nye plangrundlag genoptages snarest muligt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Sagsfremstilling

Lokalplanen blev vedtaget af Hasle kommune i 1995. Målet var at styrke byfornyelses- og bevaringsarbejdet med sigte på at styrke de tre byers attraktion. Planen gav dengang borgerne mulighed for at søge om støtte fra en tilskudsordning til en række forbedringer. Siden forsvandt tilskudsmuligheden, og planen blev mere lempeligt forvaltet. Lokalplanen regnes i dag for mangelfuld mht. gennemsigtighed i forhold til borgernes mulighed for at se, hvad man må og ikke må. Det gør plangrundlaget tidskrævende at administrere.

I 2016 blev en række byforeninger, herunder Hasle, Nyker og Klemensker kontaktet med henblik på en vurdering af behovet for opdatering af de ældre bevaringsplaner. Alle tre byer tilkendegav her ønske om nye opdaterede plangrundlag, men kun for afgrænsede centrale områder/gader.

Lokalplaner kan generelt kun ophæves ved en ny lokalplan, men planlovens § 33 giver kommunalbestyrelsen mulighed for, at aflyse én lokalplan, hvis den ikke længere vurderes hensigtsmæssig at administrere. Aflysningen kan først træffes efter, at kommunalbestyrelsen har offentliggjort et forslag til ophævelse med ledsagende forklaring af de retlige og faktiske konsekvenser heraf.

Der er et generelt ønske om at nedbringe sagsbehandlingstider, at skabe større gennemsigtighed for borgerne i forhold til, hvad man må, og hvad man ikke må på sin ejendom samt at forenkle den administrative praksis, hvor det er muligt. Denne sag skal ses i sammenhæng med dette ønske.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

10 Aflysning af lokalplaner for dele af Æbleplantagen i Allinge

01.04.00P21-0556

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	12	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	10	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget beslutter

Resumé

ØEPU vedtog den 14. marts 2018 efter ansøgning at aflyse lokalplan nr. 03-11 og tilhørende kommuneplanramme og tilbageføre området til landzone. Det har imidlertid vist sig uhensigtsmæssigt at tilbageføre området fra byzone til landzone, da den ønskede udstykningsmulighed derved ikke kan lade sig gøre. I stedet anmodes nu om at fastholde kommuneplanrammen og forblive dels i byzone, dels i sommerhusområde og blot aflyse den forældede lokalplan samt den del af lokalplan 03-13, som gælder for matriklen, så den ønskede udstykning kan foretages.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller:

- at forslag til aflysning af lokalplan nr. 03-11 og nr. 03-13 sendes i 4 ugers offentlig høring.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:
Anbefales til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:
Godkendt

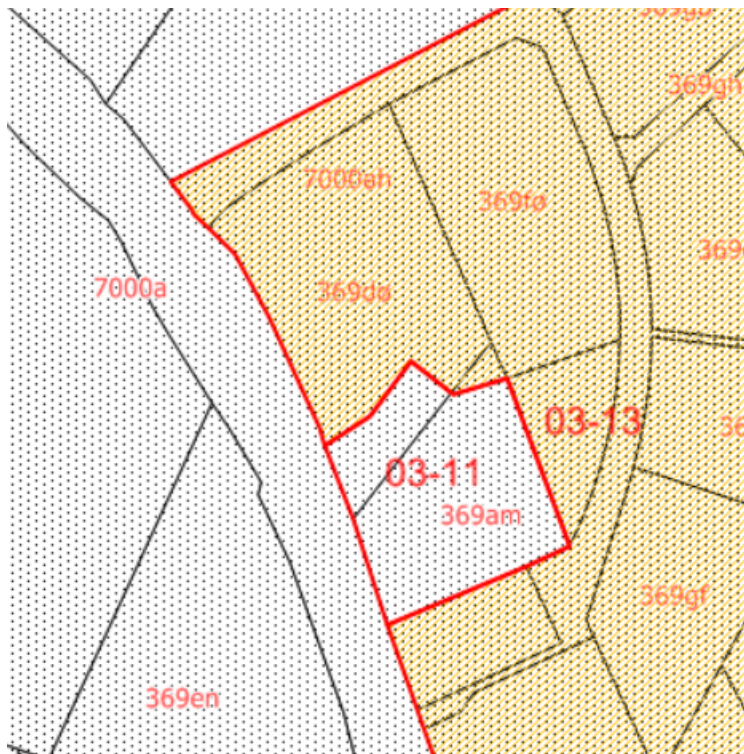
Sagsfremstilling

På baggrund af den oprindelige ansøgning om udstykning af matrikelnr. 369am Allinge-Sandvig Markjorder, vedtog Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget den 14. marts, at forslag til aflysning af lokalplan nr. 03-11 og til kommuneplantillæg for overførelse af dele af matrikelnr. 369am og 369dø fra byzone til landzone skulle sendes i offentlig høring. Det viste sig dog, at udstykningen af matrikelnr. 369am Allinge-Sandvig Markjorder ikke vil kunne realiseres på denne baggrund.

Ved at ophæve gældende lokalplaner efter planlovens §33, stk. 1, 2, vil områdets zonestatus opretholdes. Såfremt lokalplan 03-11 ophæves og lokalplan 03-13 ophæves på den østlige del af matriklen, vil udstykningen kunne foretages. Herved er der en del af grunden i byzone i en erhvervsramme og en del af grunden i et sommerhusområde. Der vil kunne bygges enten en

helårsbolig (uden bopælspligt) i byzone eller et sommerhus i sommerhusområdet. Placering på grunden, afstand til skel, højde på huset mv. vil styres af de almindelige byggeretsregler.

En ophævelse af en lokalplan omfatter offentliggørelse af forslaget om ophævelse, med indsigelsesfrist på 4 uger til berørte ejere og brugere i området, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte en ophævelse. Der stiles efter samordning af høringsperioderne, så begge høringer forløber med samme start- og slutdato.

- Afgrænsningen af matriklerne er optegnet i sort.
- Lokalplangrænserne er optegnet i rødt.
- Den hvide baggrund indenfor lokalplan 03-11 er byzone og den omkringliggende gule sommerhusområde.

Lokalplan 03-11 og 03-13 er begge gældende for dele af matr.nr. 369am og 369dø.

Forslaget til udstykningen af matrikelnr. 369am, som vises med gul, er optegnet i grøn.

Areal efter ændring, restejendom delnr. 1:

I lokalplanplanområde: 03-11: 1337 m²

I lokalplanplanområde: 03-13: 1032 m²

Total: 2369 m²

Areal efter ændring, ny ejendom delnr. 2:

I lokalplanplanområde: 03-11: 717 m²

I lokalplanplanområde: 03-13: 557 m²

Total: 1274 m²

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

11 Gennemgang af arealreservationer til ferie- og fritidsformål

01.02.03K04-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	14	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	11	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til relevansen af de arealreservationer (rammer i kommuneplanen) til ferie- og fritidsformål, som er udlagt i kystnærhedszonen.

Erhvervsstyrelsen påbød sidste år kommunerne at gennemgå deres arealreservationer til ferie- og fritidsformål i kystnærhedszonen. I forlængelse af påbuddet sidste år følger styrelsen nu op og beder kommunerne om endnu en gang at gennemgå rammerne.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

a) at følgende rammeområder udtages i kommuneplan 2020:

- 000.R.24 – Baggårdsvej (syd for Hasle)
- 205.R.10 - Hotelområde i Nexø
- 000.R.12 – Golfhotel ved Rø
- 208.R.04 - Vigehavn (templet)

b) at de resterende rammer fastholdes, idet rammeområde 101.R.21 - Reservation til hotel (Rønne S) kan tages op til overvejelse i forbindelse med gennemgang af rammer og udlæg til boligformål.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Sagsfremstilling

I februar 2017 modtog alle kystkommuner påbud om at rydde op i deres arealreservationer til ferie- og fritidsformål, som var udlagt i kystnærhedszonen. Bornholms Regionskommune besluttede dengang, administrativt, at fastholde alle reservationer. Det var der tilsyneladende mange kommuner, der valgte at gøre. Erhvervsstyrelsen har endnu engang henvendt sig med

brev af 23. april 2018 (bilag 1) og bedt om en gennemgang af Bornholms Regionskommunes reservationer til ferie- og fritidsformål i kystnærhedszonen.

Henvendelsen bruges som anledning til en gennemgang af alle rammer til rekreative formål i kystnærhedszonen i forhold til kommuneplanrevisionen. Det betyder, at Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, hvilke rammer der skal fastholdes i Bornholms Kommuneplan 2020 og hvilke, der skal tages ud. Hver ramme er gennemgået i bilag 2 og er vurderet i forhold til aktualitet. Mange af rammerne har været udlagt i mange år uden at der er sket en udvikling.

Reglerne for al planlægning (også lokalplanlægning) i kystnærhedszonen fremgår af Planloven:

§ 5 b. For planlægningen i kystnærhedszonen gælder,

4) at ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser,

Det betyder, at selvom der i kommuneplanen er udlagt en ramme for et areal, så skal arealet ligge i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, hvis vi lovligt skal kunne lave lokalplan for det. Det viser sig ved gennemgangen af rammerne, at flere af dem ikke lever op til dette. Det anbefales derfor at tage rammerne ud, så det ikke kan misforstås.

Følgende rammer anbefales udtaget af kommuneplanen:

- 000.R.24 – Baggårdsvej: Arealet er 2,6 ha og udlagt til hotel. Arealets beliggenhed knytter sig ikke til andre turismefaciliteter eller bymæssige bebyggelser. Det har umiddelbart ikke en attraktionsværdi i sig selv, og derfor vurderes det, at være usandsynligt, at der vil blive bygget et hotel på dette areal.
- 205.R.10 - Hotelområde i Nexø: Arealet er 5 ha og udlagt til hotel. Arealets beliggenhed knytter sig ikke til andre turistattraktioner (ud over kysten) eller ferie- og fritidsbebyggelser. Det ligger desuden på afstand af Nexø by.
- 000.R.12 – Golfhotel ved Rø: Lokalplanen er meget specifik. Den er ikke blevet udnyttet siden vedtagelsen i 1991 og det vurderes at være et urealistisk projekt. Hvis der skal udarbejdes en ny lokalplan for området, vil det ikke kunne lade sig gøre, da arealet ligger uden tilknytning til eksisterende bebyggelse.
- 208.R.04 - Vigehavn (templet): Arealet er helt omfattet af strandbeskyttelseslinjen, hvilket betyder, at der ikke kan opføres byggeri og anlæg på arealet. Rammen bør udtages, så det bliver tydeligt, at der ikke kan planlægges for arealet.

Nye arealudlæg til ferie- og fritidsformål kan udlægges i kystnærhedszonen, hvis der i de 'sammenhængende turistpolitiske overvejelser' er godtgjort et behov og det ligger i forbindelse med eksisterende byer eller ferie- og fritidsbebyggelser.

Reglerne for planlægning i kystnærhedszonen ophæves for de arealer, som bliver udlagt som 'udviklingsområder i kystnærhedszonen' i et landsplandirektiv. Det kræver derfor ansøgning om udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvis vi vil planlægge på arealer, som ligger isoleret fra eksisterende bebyggelse i kystnærhedszonen.

Økonomiske konsekvenser

-

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Åbent punkt

12 Salg af kommunalt ejede boliger – salg af boliger med henblik på istandsættelse af tilbageværende boligmasse

82.02.00G10-0268

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	17	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	12	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forlængelse af kommunalbestyrelsens beslutning om salg af visse boliger foreslås yderligere tre boliger optaget på listen over de boliger, der søges solgt. Disse tre boliger er nyligt fraflyttet og istandsættelsesudgifterne udgør en så væsentlig omkostning, at dette ikke står mål med de forventede lejeindtægter. Derfor foreslås de solgt, således at en andel af provenuet herfra kan anvendes til istandsættelse af de øvrige boliger.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller,

- a) at ejendommene beliggende Harbovej 153 Rønne, Lille Madsegade 75A Rønne og Kong Gustafsvej 5 Nexø søges solgt, og
- b) at halvdelen af salgsprovenuet afsættes til vedligehold af den resterende boligmasse.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet Harbovej 153 og Kong Gustafsvej 5 ikke ønskes solgt.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Liste O kan ikke medvirke, idet Harbovej 153 og Kong Gustafsvej 5 ikke ønskes solgt.

Sagsfremstilling

Den 30. november 2017 besluttede kommunalbestyrelsen generelt at indstille salget af kommunalt ejede enfamiliehuse. Disse har tidligere været solgt ved fraflytning, således at halvdelen af provenuet fra salget er benyttet til vedligehold og istandsættelse af den resterende boligmasse. Det blev dog besluttet at fortsætte salget af de ejendomme, der allerede var i sat til salg/på vej til at blive sat til salg samt fire andre beboelser, hvortil der skal påregnes store udgifter til istandsættelse.

Siden er tre lejemål opsagt i første kvartal 2018, hvor kommunens udgifter til istandsættelse af disse forventes at beløbe sig til samlet ca. 1,7 mio. kr. Blandt andet vil det kræve 8-900.000 kr. at klargøre den ene bolig til udlejning, da der skal isættes nyt køkken, badeværelse, udskiftes døre, vinduer, vandrør mv. Huslejen anslås efter disse forbedringer at kunne udgøre ca. 135.000 kr. om året. Herfra skal trækkes faste udgifter til fx ejendomsskat og forsikring samt øvrige løbende udgifter.

De tre netop fraflyttede boliger anbefales solgt med det formål, at anvende halvdelen af provenuet fra disse til istandsættelse og vedligehold af de tilbageværende boliger. Det drejer sig om salg af ejendommene Harbovej 153, Rønne, Lille Madsegade 75A, Rønne samt Kong Gustafsvej 5, Nexø

Der er i dag i alt 57 beboelsesbygninger heraf flere med to eller flere boliger.

Det årlige driftsbudget til løbende vedligeholdelsesopgaver er på 1,7-1,8 mio. kr. til alle til knap 90 boliger eller ca. 20.000 kr. pr bolig. Det dækker mindre reparationer og udskiftninger, hovedsageligt indvendigt i boligerne.

I anlægspuljen, Pulje til vedligehold af restboligmasse, er der pt. 2,364 mio. kr. fra solgte boliger i (2016-)2017 til disponering for større opgaver.

Provenuet (halvdelen) fra de solgte boliger varierer fra 35.000 kr. til 770.000 kr. afhængig af boligens størrelse, stand og beliggenhed.

Der skal årligt anvendes ca. 1,7 mio. kr. til de udvendige vedligeholdelsesopgaver som kalkning, pudsnings, maling og udskiftning af tag mv., som påhviler udlejer, for at holde en nogenlunde fornuftig stand af bygningerne.

Dertil kommer udskiftninger af fjernvarmeunits og vandrør, som skiftes løbende, når der er mulighed for det via anlægspuljen.

Økonomiske konsekvenser

I henhold til Økonomi- og Erhvervsudvalgets beslutning af 9. januar 2007 har det hidtil været praksis, at halvdelen af salgsprovenuet går til vedligeholdelse og modernisering af den resterende boligmasse/de øvrige lejemål. Denne mulighed bortfalder, hvis ejendommene ikke længere skal sælges, og der vil fremadrettet skulle findes finansiering til større vedligeholdelsesarbejder på beboelsesejendommene, idet der ikke er afsat midler til dette i det nuværende budget.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Åbent punkt

13 Sammenlægning af byggeudvalg for Læringsmiljø fase III og Madskoler, samt godkendelse af ny tidsplan

82.20.00P20-0030

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	11	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	20	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	13	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Børne og Skoleudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Det foreslås at de to nedsatte byggeudvalg, der behandler Læringsmiljø fase III og Madskoleprojektet, slås sammen, for at opnå en mere hensigtsmæssig og direkte håndtering af byggeudvalgsarbejdet på begge projekter, uden koordinering mellem 2 byggeudvalg. Det foreslås at tidsplanen for de to projekter revideres, så arbejderne gennemføres i 2018 og 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

a) at tidsplanen for det samlede projekt godkendes,

b) at de to nedsatte byggeudvalg der behandler læringsmiljø fase III og Madskoler, ophæves,

c) at der nedsættes et samlet byggeudvalg, der både behandler Læringsmiljø fase III og madskoler,

d) at der udpeges et medlem fra Natur og Miljøudvalget og et medlem fra Børne og Skoleudvalget, til det samlede byggeudvalg.

e) at det i budget 2020 afsatte rådighedsbeløb til læringsmiljøer på 11,0 mio. kr. fremrykkes til 2019.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Ad a), b), c), e): Anbefales.

Ad d) Udvalget indstiller Niclas Fick til det samlede byggeudvalg.

Børne- og Skoleudvalget den 8. maj 2018:

Ad a) Anbefales

Ad b) Anbefales

Ad c) Anbefales

Ad d) Børne- og Skoleudvalget anbefaler Erik Lund Hansen

Ad e) Anbefales

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Natur- og Miljøudvalgets og Børne- og Skoleudvalgets indstillinger anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Natur- og Miljøudvalgets og Børne- og Skoleudvalgets indstillinger godkendt

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budgettet for 2018 og overslagsår, den 12. oktober 2017 besluttet at oprette madskoler på to bornholmske folkeskoler.

I budgetforliget er der afsat midler til projektering og anlæg af én madskole om året i henholdsvis 2018 og 2019, og driftsmidler til etablering og efterfølgende løbende drift.

Madskolerne skal bygges på henholdsvis Paradisbakkeskolen og derefter Hans Rømer Skolen, i denne rækkefølge.

I forbindelse med budget 2018 afsatte kommunalbestyrelsen rådighedsbeløb til madskoler i 2018 og 2019. Samtidig blev det forudsat, at en del af udgiften skal lånefinansieres på baggrund af den lånedispensation Bornholms Regionskommune havde søgt og fået af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

I det igangværende anlægsprojekt omkring etablering af Læringsmiljøer fase III, er der indgået en rådgiverkontrakt med arkitektfirmaet Nova 5, som lige nu er i gang med at forberede anlægsarbejderne på Kongeskær skole, Svartingedal skole, Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen, i nævnte rækkefølge.

Projektering af Madskolerne var planlagt som et selvstændigt sideløbende projekt, af hensyn til aktiviteter på skolerne, og for at strække anlægsarbejderne over en længere periode.

Kommunen har en lånedispensation, der skal udnyttes i 2018, hvorfor det er vigtigt at der indgås både rådgiverkontrakter og anlægskontrakter på hele madskoleprojektet inden udgangen af 2018 jf. nedenfor under økonomiske konsekvenser. Det har den konsekvens, at madskoleprojektet og Læringsmiljø fase III kobles sammen, både projekteringsmæssigt men også udførelsesmæssigt.

Derfor er der nu indgået en rådgiveraftale med Nova 5 om at projektere både Læringsmiljø fase III og Madskoler i et sammenhængende projekt, så vi kan overholde krav omkring finansieringsmuligheder

Anlægsarbejderne skal udbydes selvstændigt for hver skole, hvorunder madskolerne nu indarbejdes i udbudsmaterialet på henholdsvis Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen. Der vedlægges en opdateret tidsplan som bilag 1.

Det foreslås derfor at de to nedsatte byggeudvalg slås sammen, for at opnå en mere hensigtsmæssig og direkte håndtering af byggeudvalgsarbejdet på begge projekter, uden koordinering mellem 2 byggeudvalg.

De nuværende udnævnte politiske medlemmer i byggeudvalgene er:

Læringsmiljø fase III: Erik Lund Hansen og Niclas Fick

Madskoleprojektet: Bente Helms og Ole Rødvig

Økonomiske konsekvenser

Finansiering:

Bornholms Regionskommune ansøgte og fik i august 2017 en lånedispensation i 2018 til anlæg af madskoler. Ved budgetforhandlingerne blev anlægget af madskoler afsat over to år i 2018 og 2019, og det blev samtidig forudsat, at projekterne kunne delvis lånefinansieres i de to år.

En lånedispensation gælder kun i det år den er givet til, med mindre kommunen kan overføre dispensationen til det efterfølgende år jf. lånebekendtgørelsen. Dette kan enten ske ved at der er indgået bindende kontrakter på projektet inden udgangen af det år dispensationen er givet til eller der kan i særlige tilfælde opnås dispensation fra Økonomi- og Indenrigsministeriet efter ansøgning.

Bornholms Regionskommune har forespurgt ministeriet, om det allerede nu er muligt at få et tilsagn om at overføre lånedispensationen til 2019. Dette har ministeriet afvist med henvisning til, at lånepuljerne er et-årige.

For at udnytte lånedispensationen til madskolerne skal der derfor indgås bindende kontrakter på projekterne inden udgangen af 2018 og udgifterne skal afholdes i 2018 og 2019.

Alternativt skal der på ny ansøges om lånedispensation til budget 2019. Det forudsætter dels at der i økonomaftalen er aftalt lånepuljer der dækker formålet og dels kan kommunen ikke være sikker på at få en dispensation.

Anlægsbudgetterne til projekterne:

Kommunalbestyrelsen har afsat nedenstående rådighedsbeløb til læringsmiljøer og madskoler:

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Læringsmiljøer	5.000	11.352	12.115	11.000
Madskoler		9.000	9.000	
I alt	5.000	20.352	21.115	11.000

Der er i 2017 anvendt 100.000 kr. idet resten af budgettet overføres til 2018.

Den reviderede tids- og betalingsplan indebærer, at begge projekter gennemføres i 2018 og 2019. Det betyder, at det afsatte rådighedsbeløb i 2020 til læringsmiljøer skal rykkes frem til 2019 for at der er økonomisk dækning for tids- og betalingsplanen.

Kommunerne er under ét underlagt et anlægsloft i økonomaftalen mellem regeringen og KL. Det kan på den baggrund ikke udelukkes, at fremrykningen af anlægsbudgetter fra 2020 til 2019 kan få konsekvenser for andre anlægsprojekter i Bornholms Regionskommune. Det kan blive nødvendigt at udskyde andre anlægsprojekter fra 2019 til efterfølgende år, hvis kommunen skal bidrage til overholdelsen af anlægsloftet i 2019. Det skal bemærkes, at der endnu ikke er aftalt et anlægsloft for 2019, hvilket først sker i økonomiforhandlingerne i juni 2018.

En eventuel omprioritering af anlægsbudgettet kan ske i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2019 – 2022.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Åbent punkt

14 Økonomisk politik 2018

00.30.00G01-0027

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	14-03-2018	6	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	18-04-2018	5	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	6	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	14	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

I forbindelse med den nye valgperiode fra 2018 lægges op til, at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget ser på en revidering af den økonomiske politik. Formålet med den økonomiske politik er at sikre, at der er et økonomisk råderum i Bornholms Regionskommune til eksempelvis anlægsinvesteringer og til finansiering af uforudset vækst i udgifter.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller, at

- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget drøfter den økonomiske politik
- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender at målet for den gennemsnitlige likviditet fastsættes til minimum 150 mio. kr., hvoraf mindst 100 mio. kr. er ikke disponerede midler.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 14. marts 2018:
Drøftet. Genoptages på næste møde.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 18. april 2018:
Drøftet. Genoptages på næste møde.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:
Godkendt som præciseret i den supplerende sagsfremstilling til 23. maj 2018.
Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet hun mener, at målet for overskuddet på den ordinære drift skal reduceres 40 mio.kr.
Kirstine van Sabben kan ikke medvirke.
Den godkendte økonomiske politik oversendes til kommunalbestyrelsens orientering.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har en økonomisk politik, som skal være med til at understøtte, at kommunalbestyrelsen kan styre efter nogle langsigtede økonomiske målsætninger og dermed sikre en økonomisk robust kommune.

Derudover er der aftalt spilleregler for den løbende økonomiske styring. Hvis et fagudvalg bringer udvidelsestiltag op til kommunalbestyrelsens beslutning, skal udvalget samtidig pege på kompenserende besparelser eller anden finansiering inden for udvalgets ramme.

Den nuværende økonomiske politik indeholder fire delmål for hhv. overskud på den ordinære drift, investeringsrammen, gennemsnitlig likviditet samt langfristet gæld.

Nedenfor gennemgås den økonomiske politik samt baggrund og status for delmålene.

Delmål 1

Nuværende formulering	Der skal være et overskud på den ordinære drift på minimum 60 mio. kr.
Baggrund og status	Der skal være sammenhæng mellem målet for overskuddet på den ordinære drift og målet for årlige investeringsramme, da overskuddet skal være med til finansiere anlægsinvesteringer. Derudover skal overskuddet finansiere afdrag på lån. I budget 2017 og budget 2018 var overskuddet på den ordinære drift hhv. 57,2 mio. kr. og 61,6 mio. kr. Udgangspunktet for budgetoverslagsårene 2019 og 2020 er et faldende overskud på den ordinære drift på hhv. 53,7 mio. kr. og 42,3 mio. kr.

Delmål 2

Nuværende formulering	Den årlige investeringsramme skal være på minimum 30 mio. kr.
Baggrund og status	Målet skal ses i sammenhæng med målet for overskuddet på den ordinære drift, så der med de to mål som udgangspunkt er et budget i balance. De seneste år er der besluttet en række større anlægsprojekter og i budget 2018 er der afsat 88,6 mio. kr. til anlægsinvesteringer ekskl. plejeboligområdet, heraf er 27,2 mio. kr. forudsat finansieret af et kassetræk. Allerede besluttede anlægsprojekter betyder høje anlægsinvesteringer de kommende år. Kommunerne er underlagt en anlægsramme i økonomiaftalen med regeringen. De sidste to år har det været en ud-

	fordring for kommunerne at holde sig inden for rammen.
--	--

Delmål 3

Nuværende formulering	Bornholms Regionskommunes gennemsnitlige likviditet skal ligge på minimum 75 mio. kr.
Baggrund og status	Det nuværende mål for den gennemsnitlige likviditet blev fastsat efter en periode, hvor kassebeholdningen var lav. Den gennemsnitlige likviditet har nu i en årrække ligget et godt stykke over 75 mio. kr. og var primo 2018 på 341,8 mio. kr. Den forventes at være 280 mio. kr. ved udgangen af 2018. Den gennemsnitlige likviditet opgøres som gennemsnittet af de likvide midler ekskl. deponeringer de seneste 365 dage. Den opgøres i henhold til kassekreditreglen i lånebekendtgørelsen, som siger at en kommunes gennemsnitlige likviditet over de seneste 12 måneder skal være positiv.

Delmål 4

Nuværende formulering	Den langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger, skal ikke overstige landsgennemsnittet for den langfristede gæld målt pr. indbygger
Baggrund og status	Primo 2017 var Bornholms Regionskommunes langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger på 7.272 kr. pr. indbygger, mens landsgennemsnittet for den langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger, var 10.496 kr. pr. indbygger. Kommunens gæld er faldet yderligere og primo 2018 var Bornholms Regionskommunes langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger i alt på 219,4 mio. kr., svarende til 5.535 kr. pr. indbygger. Der findes endnu ikke tal for landsgennemsnittet primo 2018.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 18. april 2018

Sagsfremstilling er suppleret efter udvalgets drøftelser på mødet den 14. marts 2018.

Delmål 1 Overskud på ordinær drift

Status på resultatet af ordinært drift for budget 2018 – 2021 fremgår af resultatopgørelsen nedenfor.

Mio. kr. - årets priser	B2018	BO2019	BO2020	BO2021
Indtægter	-2.808,1	-2.854,1	-2.905,3	-2.964,7
<i>Skatter</i>	-1.741,9	-1.788,9	-1.833,6	-1.893,3
<i>Tilskud og udligning</i>	-1.066,2	-1.065,3	-1.071,6	-1.071,3
Driftsvirksomhed	2.749,3	2.803,1	2.865,4	2.941,1
Renter m.v.	-2,8	-2,7	-2,5	-2,6
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-61,6	-53,7	-42,3	-26,2
Anlægsvirksomhed	92,5	136,9	100,1	63,2
<i>- heraf pleje-/ældreboliger</i>	3,9	31,7	31,7	23,3
Resultat af det skattefinans. område	30,9	83,2	57,8	37,0
Det brugerfinansierede område	-3,1	-3,1	-3,6	-3,9
Samlet resultat	27,8	80,1	54,3	33,1
Øvrige poster	-31,6	-42,1	-14,6	-4,5
<i>Finansiering af pleje-/ældreboligbyggeri</i>	-3,4	-27,9	-27,9	-22,3
<i>Optagelse af lån</i>	-33,2	-36,2	-23,1	-20,0
<i>Afdrag på lån</i>	33,9	35,3	36,6	37,8
<i>Øvrige balanceforskydninger</i>	-1,6	-0,6	-0,3	0,0
<i>Kassefinansiering af anlæg</i>	-27,2	-12,7	0,0	0,0
Kasseforøgelse (-)/-forbrug (+)	-3,8	38,0	39,6	28,6

Som det fremgår af tabellen er overskuddet af ordinær drift faldende i overslagsårene, hvilket betyder, at der er behov for at reducere udgifterne eller alternativt øge indtægterne fra skatter og tilskud.

Resultatet af ordinær drift skal som udgangspunkt kunne finansiere anlægsudgifterne og afdrag på lån. Der er derfor en tæt sammenhæng til delmål 2 om investeringsrammen. Målet om et overskud på den ordinære drift på 60 mio. kr. og en investeringsramme på 30 mio. kr. blev i sin tid fastsat med udgangspunkt i afdrag på lån på 30 mio. kr. Dermed vil der være balance når der ses bort fra de øvrige mindre poster.

Som det også fremgår af resultatopgørelsen er udgiften til afdrag på lån stigende og højere i overslagsårene end tidligere. Det kan derfor overvejes at opjustere målet for overskuddet på den ordinære drift.

Som alternativ til en nominel målsætning for overskuddet kan målet opstilles som en "overskudsgrad" målt i forhold til finansieringen (= omsætningen). Et mål på 2,5 pct. af finansieringen vil i budget 2018 svare til ca. 70 mio. kr. Da målet dermed opstilles relativt til finansiering vil det beløbsmæssige mål stige år for år som følge af pris- og lønudviklingen. Desuden vil målet være påvirkeligt af omlægnings af kommunens indtægter fra staten fx fra refusioner til bloktilskud.

Kommunen kan øge finansieringen, først og fremmest til anlæg, gennem optagelse af lån. Lånebekendtgørelsen sætter et loft over, hvor store lån en kommune kan optage i det enkelte år. Loftet udgøres dels af en række konkrete udgifter kommunen kan optage lån til, og dels af

eventuelle lånedispensationen som kommunerne kan søge om i forlængelse af økonomiaftalen mellem regeringen og KL for det kommende budgetår.

Låneloftet betyder, at der ikke bør budgetteres med større låneoptagelse i det enkelte år end det, der er sandsynlighed for der rent faktisk kan optages lån for.

Kommunen har i flere år været bagud med optagelse af lån i forhold til forudsætningerne i budgettet. Status er nu, at med optagelsen af lån på baggrund af lånerammen for 2017 i marts/april 2018 er budgetforudsætningerne opfyldt til om med budgettet for 2017.

Delmål 2 Investeringsrammen

Målet for investeringsrammen skal som anført ovenfor ses i sammenhæng med resultatet af ordinær drift og afdrag på lån. Som det fremgår af tabellen er der et relativt højt anlægsniveau i alle år, også selv om der ses bort fra anlægsudgifterne til plejeboliger. Dette er så delvis finansieret ved optagelse af lån samt ved træk på kassebeholdningen.

Anlægsudgifterne er i resultatopgørelsen opgjort netto. Dvs. at eventuelle anlægstilskud, salgsindtægter eller refusioner fra staten er trukket fra anlægsudgifterne.

I økonomiaftalen mellem regeringen og KL aftales der hvert år en ramme for bruttoanlægsudgifterne ekskl. anlægsudgifter til anlæg på det brugerfinansierede område og anlæg af plejeboliger. Da loftet opgøres brutto betyder det, at det alene er anlægsudgifter der tæller med i opgørelsen.

Bornholms Regionskommunes andel af bruttoanlægsrammen udgør ca. 116 mio. kr. målt i forhold til indbyggertallet. Bruttoanlægsudgifterne i budget 2018 – 2021 er anført i tabellen nedenfor:

Mio. kr.	B2018	BO2019	BO2020	BO2021
Bruttoanlægsudgifter	110,3	117,5	71,7	45,8

I de senere år har det været en udfordring for kommunerne at overholde bruttoanlægsrammen i budgetlægningen. KL har derfor, som et led i den faseopdelte budgetlægning hvor KL koordinerer overholdelsen af økonomiaftalen, hvert år opfordret kommunerne til at revurdere anlægsbudgetterne helt frem til budgetvedtagelsen, så rammen bliver overholdt. Det sker også med direkte henvendelser til de enkelte kommuner, og kommunalbestyrelsen har de sidste to år justeret anlægsbudgettet nedad ved 2. behandlingen for at bidrage til overholdelse af bruttoanlægsrammen.

Det skal bemærkes, at bruttoanlægsrammen gælder for kommunerne under ét og der ikke er fastsat en ramme for den enkelte kommune.

Delmål 3 Likviditet

Målet for likviditeten er fastsat i forhold til den gennemsnitlige likviditet over de seneste 365 dage. Dette måltal er konkret målbart og relativt stabilt, men har dermed også en forsinkelse i forhold til større udsving i den faktiske kassebeholdning.

Kommunerne må, i henhold til lånebekendtgørelsen, ikke have en negativ kassebeholdning over de seneste 365 dage, og når den gennemsnitlige beholdning kommer under 1.000 kr. pr. indbygger løfter Økonomi- og Indenrigsministeriet pegefingeren.

Status ultimo 2017 er, at Bornholms Regionskommune har en gennemsnitlig beholdning på 8.611 kr. pr. indbygger mod 7.896 kr. pr. indbygger på landsplan.

Der findes ikke officielle retningslinjer for størrelsen af en kommunes kassebeholdning. Indenrigsministeriet har en enkelt gang sat tal på størrelsen af den "nødvendige" kassebeholdning. Det var i 2005 forud for kommunesammenlægningen, hvor kommunerne skulle deponere hvad der oversteg 2,9 pct. af brutto drifts- og anlægsbudgettet. Målt i forhold til budget 2018 svarer det til 100 mio. kr. for Bornholms Regionskommune, hvilket også er det foreslåede mål ekskl. disponerede midler.

Kassebeholdningen skal have en størrelse, så den kan klare den daglige drift og eventuelle udsving i det vedtagne budget. Herudover skal kassebeholdningen kunne honorere opsparinger, først og fremmest disponeringer i form af overførte bevillinger fra tidligere år, og eventuelt også opsparinger til fremtidige investeringer og anlæg.

De disponerede midler i budget 2018 kan med det udgangspunkt opstilles på følgende måde:

		Mio. kr.	Mio. kr.
Likviditetsvirkning af budget 2018			-23,4
Budgetoverførsler fra 2017 til 2018	Drift	-85,1	-153,1
	Anlæg	-72,3	
	Optagelse af lån	36,5	
	Afdrag på lån (Slottet)	-29,2	
	Finansforsk. (boliger)	-3,0	
BOFA, reserveret til ressourcestrategi og indsamlingsmateriel			-15,5
Reserveret til kassefinansierede anlæg i overslagsår ("opsparing")			-12,7
Disponerede midler i alt (- = træk på kassen)			-204,7

Det seneste skøn for den gennemsnitlige kassebeholdning ultimo 2018 er ca. 280 mio. kr. Man kan så sige at der reelt kun er ca. 75 mio. kr. til rådighed når der tages højde for alle disponeringer. Det er dog ikke sikkert alle disponerede beløb rent faktisk udmøntes, fx vil samtlige driftsoverførsler næppe blive udmøntet på en gang.

Omfanget af de disponerede midler vil ændre sig løbende hen over budgetåret, fx hvis der gives kassefinansierede tillægsbevillinger. Og set i sammenhæng med kassebeholdning vil der både være en ændring i de disponerede midler og i kassebeholdningen når de disponerede midler rent faktisk udmøntes. Hvis lånet på Slottet eksempelvis indfries vil de disponerede midler falde og det samme vil kassebeholdningen, specielt den faktiske beholdning, men også den gennemsnitlige beholdning over tid.

Dette forhold forsøger vi at håndtere i de månedlige sager om likviditeten. I bilag 1 i likviditetssagen oplistes de disponeringer der er besluttet af kommunalbestyrelsen, og de samlede disponeringer kan så sammenholdes med den gennemsnitlige beholdning. På den måde kan man komme frem til den forventede kassebeholdning ekskl. disponeringer.

Delmål 4 Langfristet gæld

Status for målet er at gælden pr. indbygger ligger på godt halvdelen af det landsgennemsnitlige niveau. Gælden pr. indbygger vil stige i de kommende år men vil næppe overstige landsgennemsnittet inden for budgetperioden.

Målsætningen for den langfristede gæld ekskl. gæld vedr. plejeboliger har været fastsat i forhold til landsgennemsnittet. Gæld vedr. plejeboliger har været holdt uden for målsætningen, dels fordi omfanget er forskelligt kommunerne imellem, og dels fordi ydelserne på lån indregnes i huslejen i de enkelte boligafdelinger og dækkes ind den vej.

Målsætningen kan alternativt opstilles som et nominelt beløb pr. indbygger eller som en andel af omsætningen. Den langfristede gæld ekskl. plejeboliger forventes ultimo 2018 at udgøre ca. 235 mio. kr. Det svarer til knap 6.000 kr. pr. indbygger eller 8,4 pct. af omsætningen i budget 2018.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 23. maj 2018

Sagsfremstilling er suppleret efter udvalgets drøftelser på mødet den 18. april 2018.

Udvalgets drøftelser har foreløbigt resulteret i følgende forslag til målsætninger for den økonomiske politik:

Delmål 1: Overskuddet på den ordinære drift fastsættes til minimum 50 mio. kr.

Delmål 2: Den årlige investeringsramme fastsættes til minimum 30 mio. kr.

Delmål 3: Den gennemsnitlige likviditet fastsættes til minimum 75 mio. kr.

Delmål 4: Lånoptag til anlægsprojekter udnyttes fuldt ud, så påvirkning af kommunens løbende drift og anlæg minimeres.

Målsætningerne for delmål 2 og 3 er uændrede i forhold til sidste valgperiode.

Målsætningen for delmål 1 er reduceret med 10 mio. kr. i forhold til sidste valgperiode.

Målsætningen for delmål 4 er ændret så målet ikke indeholder et loft for kommunens gældsætning.

Åbent punkt

15 Likviditetsoversigter 30. april 2018

00.32.18G01-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	7	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	15	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 30. april 2018.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller,

- at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo april 2018, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage, skøn over udviklingen i kassebeholdningen resten af året og disponeringer herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning seneste 365 dage i sidste år og året før.

Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 251,6 mio. kr. er steget med 15,3 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. marts 2018. Denne udvikling er som forventet.

Der er i april måned hjemtaget lån på 36,6 mio. kr. som besluttet på kommunalbestyrelsens møde den 22. marts 2018. I april 2017 blev der hjemtaget lån på 16,3 mio. kr.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 345,9 mio. kr. Gennemsnittet er faldet med 2,7 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. marts 2018.

Kommunens målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

Udviklingen i kassebeholdningen i 2018:

Udvikling i kassebeholdningen i 2018 vil løbende blive påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2018 blev der vedtaget et kasetræk på 23,4 mio. kr. Dertil er givet tillægsbevillinger for 14,0 mio. kr. finansieret af kassen.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2018 og frem, som fx udskudt indfrielse af lån og midler reserveret til anlæg i budgetoverslagsår. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Indfrielse af restgælden på Slottet i Rønne vil ske når aftalerne om brug af bygningerne som asylcenter ophører, og vil først få indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Se bilag 1 for en nærmere gennemgang.

Økonomiske konsekvenser

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 2,8 mio. kr. i 2018, hvilket svarer til renteindtægterne i 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

16 Anlægsbevilling til fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne

05.01.00S00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	14	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	25	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	16	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 22. september 2016, at reservere midler til gennemførelse af Bornholms Cykelveje 2016-19.

Der søges i denne sag om anlægsbevilling til anlæg af enkeltrettede cykelstier og fortove i begge vejsider på Ndr. Kystvej i Rønne, fra Silkegade overfor Nørrekås til rundkørslen i krydset Ndr. Kystvej/Haslevej/Store Torvegade/Gartnervangen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at projektet godkendes
- at der gives en anlægsbevilling på 9,900 mio. kr. (udgift) til anlæg af cykelstier, krydsninger og fortove på Ndr. Kystvej i Rønne,
- at der afsættes rådighedsbeløb til udgifter på i alt 9,900 mio. kr., fordelt med 5.500 mio. kr. i 2018 og 4.400 mio. kr. i 2019
- at der gives en anlægsbevilling på -7,920 mio. kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet fra Transportministeriets pulje for "Bornholms Cykelveje 2016-19",
- at der afsættes rådighedsbeløb til tilskud på i alt -7,920 mio. kr., fordelt med -4,400 mio. kr. i 2018 og -3,520 mio. kr. i 2019
- at nettoudgiften på 1,980 mio. kr. finansieres af den reservede pulje til Bornholms Cykelveje, og
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Sagsfremstilling

Bornholms Cykelveje 2016-19 er et projekt, der er finansieret med 80% fra Transportministeriets Cykelpulje og tager udgangspunkt i det tidligere cykelprojekt under Bornholms Cykelveje 2010-2014.

Projektet er blevet til i et samarbejde med Vejdirektoratet og formålet er at forbedre og løfte de bornholmske cykelveje, så Bornholm fortsat kan være en af Danmarks og Europas foretrukne cykeldestinationer.

Teknik- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 4. april 2016 indstillingen til prioritering af projekter under "Bornholms Cykelveje 2016-19", herunder anlæg af enkeltrettede cykelstier og fortove på Ndr. Kystvej i Rønne, der udgør projekt 1 i det samlede projekt Bornholms Cykelveje 2016-19.

Strækningen på Ndr. Kystvej er en del af den nationale cykelrute 10, som forløber hele vejen rundt om Bornholm, og benyttes i høj grad af cykelturister i turistsæsonen, men bliver også benyttet af lokale cyklister.

Projektbeskrivelse

Vejprofilen består i dag af 7,6 meter bred kørebane med 1,5 meter brede kantbaner i hver side. Derudover er der et fortov i landsiden på 1,4 meter og et i vandsiden på ca. 3,00 meter.

Der er derudover en 2,1 meter bred kantparkering på to strækninger i landsiden, med plads til 17 biler hvert sted. Der er hastighedsbegrænsning på 60 km/t fra Haslevej til Nørrekås, og 50 km/t resten af vejen.

Det nye vejprofil vil blive med en 6,5 meter bred kørebane og 2 meter kantstensafrænsede cykelstier i begge sider. Derudover vil der blive anlagt et ca. 1,5 meter bredt fortov i hver side, adskilt fra cykelstien med et 44 cm bred chausséstensbånd. Den eksisterende nordlige kantparkering vil blive reduceret med to pladser, medens den sydlige vil blive udvidet til 23 pladser. Det samlede antal parkeringspladser vil således blive udvidet fra ca. 34 til 38 pladser.

Der vil blive etableret 3 krydsningspunkter (heller) ud for de steder hvor der er nedgang via ramper til kystpromenaden (Nebbe Odde Vej, Nørre Bakke og Fiskerbakken), samt et krydsningspunkt (helle) ud for nedgangen overfor et pt. lukket gænge fra Storegade. Endelig vil der blive en rød flade med fodgængerfelt mellem Nørrekåsgade og Silkegade.

Ud for Nørre Bakke (ved Griffen) vil der blive indgået en aftale med Griffen om en mindre regulering af skellet mellem hotellet og vejen.

Nyt tværprofil på Ndr. Kystvej:

Åbent punkt

17 Anlægsbevilling til Søndermarksskolen - Sikring af skolevejen - Trafikale foranstaltninger

05.13.10P20-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	13	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	24	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	17	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev det besluttet at afsætte 1.595.000 kr. til øget trafiksikkerhed ved hhv. Søndermarksskolen og Hans Rømer Skolen, på baggrund af skitseprojekter fra Center for Teknik og Miljø

På den baggrund søger Center for Ejendomme og Drift, Driftsplanlægning, under afdelingen Vej, park og anlæg, om en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen. Anlægsbevillingen er en del af det i budget 2018 til formålet afsatte rådighedsbeløb på 1.595.000 kr..

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev der prioriteret 1.595.000 kr. til øget trafiksikkerhed ved Søndermarksskolen og Hans Rømer Skolen, på baggrund af skitseprojekter fra Center for Teknik og Miljø.

Denne anlægssag omhandler Søndermarksskolen, og der vil efterfølgende blive fremsendt et selvstændigt dagsordenspunkt vedrørende anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Hans Rømer Skolen.

I dialog med den nuværende ledelse på Søndermarksskolen er projektet blevet justeret og ændret i forhold til de ønsker, som skolens ledelse har. Tiltagene, som er aftalt med skolens ledelse, vil i forhold til projektets størrelse, efter vejmyndighedens vurdering, give de største forbedringer af trafiksikkerheden omkring Søndermarksskolen, inkl. aflastning af færdslen til skolen via Smedegårdsvej.

Anlægsarbejdet forventes gennemført i 2018.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev der afsat et rådighedsbeløb på i alt 1.595.000 kr. til øget trafiksikkerhed ved følgende to skoler:

Søndermarksskolen	550.000 kr.
Hans Rømer Skolen	1.045.000 kr.
I alt	1.595.000 kr.

Der søges i denne sag om en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen, idet der som nævnt er afsat budget til formålet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent punkt

18 Anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen

05.01.02S00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	12	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	26	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	18	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 22. februar 2018 godkendte kommunalbestyrelsen en anlægsbevilling på 1.200.000 kr. til projektering og opmåling af trafikprojektet.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. marts 2018 projektbeskrivelsen.

Der søges i dette dagsordenspunkt om forhøjelse af anlægsbevillingen, så anlægsarbejdet kan igangsættes.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

a) at anlægsbevillingen til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen forhøjes med 5.550.000 kr. til 6.750.000 kr. og

b) at det afsatte rådighedsbeløb tilsvarende forhøjes med 5.550.000 kr. til 6.750.000 kr., finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Niclas Fick kan ikke medvirke.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Anbefales.

Morten Riis kan ikke medvirke.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Godkendt

Liste Ø kan ikke medvirke

Sagsfremstilling

De videregående uddannelser på Bornholm samles i et Campus på Minervavej i Rønne. Færdslen i området øges derfor. Der er i den forbindelse udarbejdet en trafikale vurdering af området, som indeholder et løsningsforslag til afvikling af trafikken til, fra og i området. Et særligt fokus i trafikbilledet er adgangen til Aavangsskolen, hvor en stor del af færdslen er bløde trafikanter, der føler utryghed på vejen til og fra skolen.

Kommunalbestyrelsen godkendte Trafikprojektet Campus Bornholm og Aavangsskolen den 22. marts. Et trafikprojekt, som omfatter ombygning af veje og ændring af færdslen til og fra Campus Bornholm og Aavangsskolen.

Anlægsarbejdet forventes gennemført i 2018.

Økonomiske konsekvenser

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 30. januar 2018 en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2018, herunder 6.750.000 kr. til et trafikprojekt ved Campus Bornholm og Aavangsskolen.

Den 22. februar 2018 godkendte kommunalbestyrelsen en anlægsbevilling på 1.200.000 kr. til projektering og opmåling af trafikprojektet.

Der søges i dette dagsordenspunkt om forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 5.550.000 kr., så anlægsarbejdet kan igangsættes. Den samlede anlægsbevilling udgør herefter 6.750.000 kr.

Beløb i hele kroner	Budget
Projektering	1.200.000
Anlægsarbejder	5.550.000
I alt	6.750.000

I anlægsbudgettet for 2018 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 20.932.730 kr. incl. overførsler fra 2017. Udgiften på 5.550.000 kr. kan finansieres af denne pulje.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Åbent punkt

19 Anvendelse af midler fra Den grønne ordning

01.02.20Ø34-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	15	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	23-05-2018	27	
Kommunalbestyrelsen	31-05-2018	19	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til Bornholms Regionskommunes Politik for Grøn ordning, er der søgt om frigivelse af Grøn ordnings statslige midler til at finansiere følgende tiltag:

- *Naturgenopretning af Præstemose ved Klemensker*
- *Kampagne Grønne boligløsninger og mere vedvarende energi*

Bornholms Regionskommune har fået tilsagn til begge projekter.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018:

Taget til efterretning.

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

Den Grønne ordning er etableret med udgangspunkt i VE-loven (lov om fremme af vedvarende energi). Ordningen omfatter nye vindmøller over 28 meter, der er opstillet på land efter 21. februar 2008, hvor der indbetales tilskud pr. MW kapacitet pr. vindmølle til Energinet.dk. Når vindmøllen er tilsluttet el-nettet, kan kommunen efter godkendelse fra Energinet.dk råde over disse penge. Bornholms Regionskommune har 607.200 kr. til rådighed udløst af opstillingen af vindmøller ved Tornbygård.

I november 2015 blev Bornholms Regionskommunes interne Politik for Grøn Ordning vedtaget af Kommunalbestyrelsen. Det blev besluttet at:

- a) 50 % af midlerne i den grønne ordning anvendes via Center for Teknik og Miljø til naturgenopretning og forbedrede adgangsforhold til naturen samt til klima- og energiforbedringer. Projekterne forelægges til drøftelse i Grønt Dialogforum
- b) 50 % af midlerne allokeres til konkrete projekter i samarbejde med Energy Innovation Bornholm (EIB) med reference til den grønne ordnings retningslinjer og med udgangspunkt i kommende energistrategi

Naturgenopretning af Præstemose ved Klemensker

Der er givet tilsagn om finansiering på 303.600 kr. til dækning af omkostninger til følgende anlægsarbejder: Projektet omfatter genopretning af det oprindelige vandløb. Dette vil tilføre området større landskabelig og naturmæssig værdi. Samtidig vil der blive udført forbedringer af de nuværende stier og tilhørende faciliteter, så de rekreative muligheder forbedres. Alt dette til glæde for borgerne i Klemensker og andre besøgende i området.

Præstemosen ejes af Klemensker-Rø menighedsråd, som har godkendt projektet.

De ansøgte aktiviteter er blevet drøftet i og anbefalet af Grønt Dialogforum.

Det er Center for Natur, Miljø og Fritid, der har ansvaret for at gennemføre projektet. Udgifter til disse anlægsarbejder skal afholdes i 2018 og 2019.

Kampagne Grønne boligløsninger og mere vedvarende energi

Det ansøgte tilsagn om tilskud på 303.600 kr. skal anvendes til dækning af omkostninger til følgende aktiviteter:

Projektet er målrettet mod boligejere og omfatter en informations kampagne over fire hovedaktiviteter.

1. En messe som afholdes i 2018-19 med temaet "Energi og klimatilpasninger", med fokus på alternativ opvarmning, energirenovering og vedvarende energiløsninger til bornholmske hjem og familier.

2. Deltagelse på Store Legedag i 2018-19 ved Bornholms årlige "Maskin-Trucker Show". Stand med informationer om energiløsninger og energibesparelser.

3. Tema arrangement i fire byer, 6 arrangementer i alt. Arrangementet rettes mod husejere generelt, med særligt fokus på gør-det-selv- arbejde. Dertil 3 workshops hvor deltagerne kan arbejde praktisk med de løsninger som kan anvendes på deres bolig.

4. Åbent hus ved besøg hos 8 husejere som formidler konkret erfaring om energirenovering og vedvarende energiløsninger.

De ansøgte aktiviteter er blevet udpeget i samarbejde med Energy Innovation Bornholm (EIB).

Informative aktiviteter, som finansieres af Grøn Ordning, skal afholdes af lokale foreninger med et alment og ideelt formål. På den baggrund er det Bornholms Miljø & Energiforening som står for gennemførelse af kampagnen. Det er Center for Erhverv, Byg og Sekretariat som står for projektadministration samt koordinering med øvrige Bright Green Island tiltag.

Aktiviteterne skal afholdes i 2018 og 2019.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til projekterne afholdes som driftsudgifter og dækkes af tilskud efter gennemført projekt.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Åbent møde

20 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0098

Behandling

Kommunalbestyrelsen

Mødedato

31-05-2018

Åbent punkt

20

Lukket punkt

Kommunalbestyrelsen den 31. maj 2018:

Orientering givet